8 PAGINI, 4 LEI

8 PAGINI, 4 LEI

AXA

ANUL I. — Nr. 12
DUMINICA, 14 MAI 1933

ABONAMENTE:
PE UN AN „ „ „ LEI 80.—
AUTORITĂŢI „ „ „ „ 100.—

PUBLICAŢIE BILUNARA, POLITICA, ARTISTICA ŞI LITERARA

REDACTORI: MIHAIL POLIHRONIADE ŞI IOAN-VICTOR VOJEN — Administraţia: I. V. Vojen, Str. Aureliu, 16 Bucureşti, III

VECINICA MINCIUNA

de ZYRAX

Incă de acum mai bine de zece ani, dela izbucnirea mişcărilor studenţeşti din 1922, presa semită şi presa partidelor subjugate semitismului, repetă ca un leit-motiv afirmaţia că studenţii antisemiţi ar fi obscurantişti — fără dragoste de carte. Evident afirmaţie mincinoasă. Care n'a fost îndeajuns combătută nici acum un deceniu şi care — tocmai de aceia — caută să-şi facă din nou drum în coloanele presei semite. Şi cu intenţia vădită de a induce în eroare pe toţi cititorii ziarelor respective, pentru a-i face să creadă — prin insinuările zilnice strecurate şi filtrate cu abilitate semită — că naţionalismul antisemit ar fi bazat numai pe primitive sentimente, şi tocmai de aceia ostil luminii cărţii.

Ecoul tot mai puternic stârnit în tineretul universitar şi în masele populare de mişcarea naţionalistă, creştină şi antisemită, a pus din nou pe gânduri pe redactorii şi inspiratorii presei semite. Şi s'a pornit astfel din nou o campanie susţinută a anumitei prese, atât împotriva mişcărilor studenţeşti cât şi împotriva organizaţiilor naţionaliste de dreapta.

Campanie care vizează, evident, în primul rând Garda de Fier, fiindcă şiretenia specifică rasei semite a pus-o în situaţie de a-şi da seama că aceasta este organizaţia care va canaliza în cel mai scurt timp toată energia românească atâta vreme ţinută sub obroc. Campania e orchestrată cu destulă abilitate de plutocraţia semită ascunsă la umbra şi sub masca presei democratice. Şi susţinută cu specificele şi arhicunoscutele mijloace semite şi democrate: falsificarea datelor problemei, insulte la adresa naţionaliştilor şi aţâţarea guvernului, pentru a-l face să păşească la măsuri nelegale împotriva organizaţiilor naţionaliste. Aţâţare care până la urmă va trebui să-şi culeagă roadele în măsurile de represiune violentă a unor mişcări naţionaliste care erită pe cât pot violenţele. Şi represiune pe care guvernul democraţiei plutocrate n'o poate refuza susţinătorilor săi de totdeauna, tupilaţi toţi în rândurile conducătorilor şi redactorilor foilor semite.

In lumina acestor câteva precizări şi întorcându-ne la punctul de plecare, oricât ne-ar scandaliza, nu ne poate totuşi surprinde afirmaţia calomnioasă a lui M. Sevastos, din ultimul număr al „Adevărului literar" — care are neobrăzarea să scrie că „Generaţia Gărzilor de fier a pornit război împotriva cărţii".

Unde şi când? Deçe nu precizează? Căci orice cercetător obiectiv al situaţiei va trebui să recunoască fără înconjur că — pe lângă nenumăraţii profesori, conferenţiari şi docenţi universitari, — pe lângă ingineri, medici şi avocaţi de cea mai înaltă valoare intelectuală — cel puţin 80 la sută dintre cei mai valoroşi studenţi creştini ai Universităţilor şi şcoalelor superioare româneşti sunt întru totul conduşi de principiile de regenerare naţională şi politică a românismului — care sunt cele ale Gărzii de fier.

Nu bântue pe meleagurile noastre „un vânt de nebunie" — ci bântue însfârşit un aprig vânt de renaştere naţională, care va răsturna toate forţele protionice, semite sau subjugate semitismului internaţionalist, dacă vor încerca să-i stea împotrivă. Şi cu toată încercarea de falsificare injurioasă a Sevastozului literar şi artistic(!?), în ochii tuturor tinerilor naţionalişti creştini, licăresc toate versurile lui Eminescu, dintre care nu le-au uitat nici pe acelea care blestemă răzbunător:

„Cine a'ndrăgit străinii
„Mânca-i-ar inima câinii!"

Dragostea de carte nu poate fi o noţiune abstractă, rece; ea trebue să izvorască din dragostea de neam şi pentru ridicarea neamului, pentru care cultura este absolut necesară. Şi nu trebue să se uite că singurul filosof român — Vasile Conta — a fost naţionalist şi antisemit; că cel mai mare poet român — Mihail Eminescu — a fost naţionalist şi antisemit. Şi că, pentru a nu mi aminti pe alţii — singurul înţelegător şi comentator român al marelui Kant, profesorul Traian Brăileanu, este naţionalist şi antisemit.

Vecinica minciună a presei semite, nu mai poate prinde. Cei ce sunt aşa de uşuratici la minte pentru a primi drept bune minciunile interesate, nu reprezintă nici o pierdere pentru românism, fiindcă nu reprezintă nici o valoare etică şi intelectuală în sine. Iar ceilalţi dovedesc şi vor dovedi mereu că toată intelectualitatea care se ridică a tresărit de fiorul sfânt al ideii naţionale.

SFARŞITUL EREI DEMOCRATE

de VASILE MARIN

Ameninţat în existenţa sa însăşi, presat de acţiunea dârză a forţelor politice organizate în cadrul conştiinţei celei noui a naţiunei, Statul democrat se autodesfiinţează încercând să se apere.

Dărâmarea prin sine a început să se producă, din momentul în care a suprimat brutal toate acele categorii juridice, atribute fireşti ale fiinţei sale în ordinea constituţională şi anume: libertatea scrisului, libertatea întrunirilor, libera expresie a gândului politic, ridicarea garanţiilor constituţionale cari apărau egalitatea cetăţenilor în faţa legii.

Toate acestea constituiau esenţa democratismului; toate acestea alcătuiau armătura forte, înlăuntrul căreia se închega forma juridică a Statului pentru care autorii lui, eroii loquaci dela 1789, au vărsat şiroaie de sânge; toate acestea sunt arcele de boltă ale pactului fundamental, constituţia, dela care îşi extrage sucul de viaţă statul legal al democraţiei. Slăbiciunea şi negarea tuturor acestor instituţiuni, desfiinţează dela sine ideea de stat ordonanţat juridiceşte înlocuindu-l cu o stare de fapt, o putere, cu nimic justificată şi pe care naţiunea este în dreptul său să nu o recunoască şi să pretindă instaurarea imediată a ceeace reprezintă azi în mod exact şi irefutabil ideea de Stat.

Prin toate categoriile sociale, organizate sau nu, şi sub imboldul formidabilului curent al frontului naţionalist, naţiunea a deschis lupta împotriva democraţiei care şi-a aservit intereselor sale, Statul. Inţelegând, momentul critic, democraţia s'a decis să-şi apere, cu orice preţ, existenţa. Şi a trecut la atac.

A început timid şi uzând de procedeul clasic al laşităţii: diversiunea! Cu sprijinul impresionant al finanţei internaţionale iudaice şi sub protecţia marilor maeştri ai lojilor masonice, flancată de organizaţiile presei semite din afară şi dinlăuntrul hotarelor ţării, s'a bătut monedă pe antisemitismul „huliganic" al organizaţiilor naţionaliste de luptă.

Nu noi, cei dela această revistă, vom nega latura politicei antiiudaice a organizaţiilor naţionaliste. Dar nu acest antisemitism forma pivotul acţiunii lor; ci atacul principal se îndrepta împotriva democraţiei şi a formelor sale de manifestare în cadrul Statului. Pe această mare problemă se grefa implicit şi chestiunea evreiască a căreia soluţionare era strâns legată de lichidarea democratismului.

Graţie abilităţii şi totalei lipse de scrupule, dezorientarea spiritului public de către democraţi, a durat câţiva ani. Etichetată sub formula comodă de antisemitism, acţiunea naţionalismului constructiv apărea celor mulţi ca o luptă purtată în numele intoleranţei religioase, o luptă parţială, egoistă.

In ciuda calculelor şi în ordinea firească a lucrurilor, forţa de expansiune şi dârzenia politicei organizaţiilor naţionaliste, a dejucat inscenarea. Lumea s'a desmeticit din păienjenişul minciunei democrate şi a prins să privească adevărul în faţă. Din momentul acesta lupta poate fi socotită pierdută de antreprenorii sufragiului universal. Farsa nu mai prindea credit.

Strâns ca într'o menghină, pe de o parte de către atacul din ce în ce mai înverşunat al forţelor naţionaliste cari pun neted în lupta lor problema Statului totalitar, pe de altă parte de greutăţile de netrecut pe plan economic şi financiar în cari păcatele democraţiilor aflaţi în slujba internaţionalismului au prăvălit naţiunea, Statul de import a încercat o nouă ofensivă.

După o campanie de presă abil organizată, în urma descoperirii mai multor comploturi în regizarea cărora democraţii sunt neîntrecuţi, în ajunul întocmirii celui mai mizer buget din câte i-a fost dat să aibe ţara aceasta, s'a creiat diversiunea cunoscută sub firma de „pericolul comunist". S'a decretat starea de asediu şi s'a votat legea măsurilor excepţionale: care transformă o ţară întreagă într'un imens lagăr de prizonieri civili şi care împarte pe cetăţeni în două categorii: delatori şi infractori.

Motivarea excepţionalelor măsuri a furnizat-o greva dela căile ferate, provocată de muncitorii înfometaţi de pâine şi însetaţi de dreptate.

Dar naivitatea celor puţini, câţi mai se lăsau ademeniţi de fraza sforăitoare şi patriotardă a demosthenilor parlamentari cari au cădelniţat prohodul libertăţilor publice, deasupra cărora s'a lăsat grea şi rece lespedea stărei de asediu, n'a mai putut fi înşelată de data aceasta.

Din analiza cea mai fugară a ordonanţelor cari puneau în aplicare legea stărei de asediu, cât şi a textului tuturor articolelor din legea măsurilor excepţionale, se desprindea clar cine forma obiectivul vizat prin toate aceste măsuri: organizaţiile de luptă politică ale naţionalismului. Descoperiţi în lumina trimisă de farul opiniei publice, larvele democrate n'au mai putut da înapoi şi au păşit brutal la acte. Concentrându-şi toate forţele, punând în slujba intereselor de clase instituţiunile destinate să privegheze la apărarea naţiunei întregi, susţinută cu foc viu de mitralierele presei evreeşti şi a ziarelor în contact fructuos cu bugetul, democraţia a încercat ultima carte.

Prigoana împotriva acelor cari purtau cuvântul naţiunei în tot ce are ea mai bun, s'a deslănţuit. Fără cruţare, fără menajamente. Lupta pe viaţă şi pe moarte. Cortegiul violenţelor primare, a prins să defileze în tam-tam-ul bătut din vârful piramidei. Orice jandarm, orice zbir poliţienesc, orice slugă guvernamentată au înlocuit Statul de drept. Statul a devenit pat de puşcă, curea, pumn, ce-

Continuare în Pag. 3-a

In clipa în care toată presa evreească se ocupă de „ororile din Germania" e bine să reamintim de „raiul roşu".

„PARADISUL ROŞU" văzut de Gh. Zlotescu.

Revista presei

AȚAȚATORII

Presa semită, în frunte cu „Adevărul" duce o continuă campanie de ațâțare a guvernului împotriva mișcării naționaliste. Citâm câteva pasagii din două articole publicate în două din ultimele numere ale „Adevărului" (9 și 10 Mai). Din primul („Simptomele primejdiei"):

„De câtva timp, în diferite părți ale țării, se vădesc simptomele unei psichoze patologice, care amenință să ia proporții îngrijitoare... Sub masca naționalismului, agenții curentelor de extremă dreaptă cutreeră satele făcând o propagandă deșănțată împotriva rânduelilor sociale și politice, întrebuințând o nestăpânită violență de limbaj, răspândind manifeste ațâțătoare, dedându-se la exibiții dezordonate și, uneori, trecând la fapte cari cad greu în cumpăna codului penal... In „Dreptatea", ofisiosul guvernului n'am citit nimic. N'au ajuns la cunoștința ei, sau guvernul refuză să le dea atenție? E de neînțeles această atitudine, care pune în joc nu numai un guvern, nu numai un partid, ci sistemul de guvernământ însuși și solliditatea opiniei publice românești, în fața problemei revizuirii tratatelor și a granitelor țării".

Admonestarea a prins. M. Sevastos dela „Adevărul" l-a convins pe M. Sevastos dela „Dreptatea" guvernamentală. Și de aceia, a doua zi, „Adevărul" scrie („Statul trebue să se apere"):

„Am avut dreptate. Nici nu se putea altfel... Guvernul a și făcut unele gesturi cari arată că nu poate tolera la infinit desmățul. Suntem un stat cu o anumită organizare fixată în Constituție — regim democratic cu sistem parlamentar"

Ca și cum Constituția nu poate fi schimbată, atunci când nu mai corespunde împrejurărilor! Făcută de oameni, ea nu poate avea decât soarta tuturor lucrurilor omenești: Aceia de a se schimba după necesitățile superioare ale statului. In orice caz, ațâțătorii guvernului la represiuni împotriva mișcării naționaliste, sunt și de astă dată identificați în rândurile redactorilor anumitei prese. Incă o crestătură pe răboj, ca să ne aducem aminte la judecata ce trebuie să vină...

IARA ROMANII DE PESTE HOTARE

Problema Românilor din Peninsula Balcanică, rămași în afara hotarelor României întregite, ne va preocupa neîncetat. De aceia când vom găsi unele cuvinte juste în această chestiune chiar în *„Dimineața"*, nu le vom trece cu vederea.

D. N. Batzaria se ocupă într'un articol despre apropierea tot mai strânsă dintre România și Iugoslavia („Intre România și Iugoslavia": 5. V):

„Este între cele două state o chestiune foarte importantă, care nu și-a primit încă deslegarea legitimă. Pe chiar, după aprecierea noastră, chestiunea aceasta este cea mai importantă din punctul de vedere al raporturilor ce trebue să existe între noi și vecinii noștri iugoslavi. Este vorba despre chestiunea școlilor române din Torontalul iugoslav și a fostelor școli române din Macedonia sârbească".

D. Batzaria ar fi trebuit să amintească și marea massă compactă a Românilor din Valea Timocului și din Craina. Și ar fi trebuit să precizeze că vinovați de această situație nu sunt de fapt iugoslavii, care duc politica pe care o cred potrivită intereselor proprii, ci toți politicianii noștri care nu s'au preocupat de ea — ca și toate ziarele, între care în primul rând trebue amintită și *„Dimineața"*, care au bătut mereu toba reclamei pentru Mica Ințelegere, din care noi nu avem decât de pierdut în toate domeniile! Recunoaștem însă că mărturisirea greșelilor nu intră în principiile foilor democratice...

INDRAZNEALA JIDANILOR

Ceiace s'a petrecut în ultimul timp la Cluj, la Iași și chiar la București, dovedește că îndrăzneala jidanilor a depășit orice măsură.

Iată ce spune *„Universul"* (4. V) despre boicotul agresiv al jidanilor din București:

„O notă oficioasă a autorităților a înștiințat ziarele că un grup de studenți evrei s'a adunat în fața cinematografului „Izbânda" unde se rula un film german și a impus schimbarea filmului. Reprobăm categoric gestul fătiș al concetățenilor noștri de rit mozaic. E o exagerare periculoasă și se întrebuințează a arma cu două tăișuri".

Nu e numai o exagerare, ci e o dovadă de îndrăzneala la care au putut ajunge jidanii, încurajați de atitudinea guvernului, care nu se ocupă decât cu urmărirea și desființarea organizațiilor naționaliste.

Tot în această chestiune, extragem câteva rânduri din articolul d-lui Dragoș Protopopescu din *„Calendarul"* (5. V):

„Dar la cinematograful „Izbânda" de pe calea Văcărești — nea cazuri — un grup numeros străzile interesează în asemede studenți comuniști au cerut pur și simplu oprirea unui film german. Poliția a intervenit din nou; dar scandalul era așa de mare că filmul n'a mai putut continua".

De fapt, după cum am văzut, studenții comuniști erau studenți jidani. Și pe când toate filmele cu subiecte jidovești au fost lăsate întotdeauna să ruleze, studențimea română taxată drept huligană neopunând nici o piedică, jidanii trec la provocări, pentru ca apoi presa semită să poată cere guvernului reprimarea mișcărilor studențești! Concluzia nu poate fi decât însuși titlul ultimului articol citat, în care cuvântul „comuniști" trebue înlocuit cu perfectul său sinonim: Deci „Afară cu jidanii!"

MAIMUȚARELI DAUNATOARE

S'a introdus la noi o stupidă politică de contingentare a importului, care nu poate duce decât la falimentul exportului nostru, prin măsurile de represiune vamală pe care le vor lua țările lovite de măsura contingentării. Și în afară de absurditatea măsurii în sine, aplicarea ei a dat loc la nenumărate chinezerii din partea comisiei respective (desigur gras retribuite). Iată unul din cazurile dureros de comice amintite de Dem. Theodorescu în articolul: „Antarchia dezastrului sau sketch-urile contingentării" *(Cuvântul* 7. V):

„Cineva are nevoie pentru fabrica lui de un anume fel de cărbune ce se extrage în Polonia. Cerere la comisie. Comisia se adună, ia în considerare, judecă, hotărește: solicitatorul va putea aduce cărbunele de care are nevoie: câte o sută de kgr. din fiecare țară trecută pe tablou... Nici nu mai avea nevoie de vagon, îi ajungeau 10 geamantane ca să-și procure încetul cu încetul materialul cerut! Așa se lucrează, în mijlocul furtunilor dezlănțuite asupră-ne, la ușurarea vieții Românului: cu instanțe și decizii de operetă".

Și cu maimuțării care nu se potrivesc deloc situației de țară exportatoare a României. Iluștrii noștri specialiști au auzit de contingentare și s'au grăbit să o aplice, fără să-și dea seama (era și prea greu pentru specialiști!) că exportând mai mult decât importam, nu era nevoie de această dăunătoare măsură.

EXODUL TURCILOR

Sub acest titlu, d. C. Hentzescu publică în *Mișcarea* (9. V) un articol despre emigrarea Turco-Tătarilor din Dobrogea:

„De câtva timp în populațiunea musulmană din Dobrogea se manifestă iarăși o tendință de emigrare vădit susținută din afară". Se impune prin urmare împiedicarea propagandei făcute de agenți speciali. „Dar asta nu e de ajuns. O politică înțeleaptă de protejare a minorității turcești se impune. Problema aceasta o socotim prea importantă pentru ca de rezolvarea ei să se ocupe în deaproape cercurile noastre conducătoare".

Bine înțeles însă că aceste cercuri nu vor da nici o importanță acestei grave probleme. Căci guvernul nu se poate interesa decât de minoritatea bulgară, dușmană tuturor intereselor statului nostru și dușmană chiar ideii de stat românesc în Dobrogea. Așa cer interesele partidismului și ale politicianismului democrat...

REA CREDINȚA

E cunoscut lucru că presa semită din România — și desigur și de aiurea — practică pe o scară întinsă reaua credință. Ultima dovadă a făcut-o d. Radu Dragnea, în articolul său „Glose pentru un ziar" *(Calendarul*, 8. V).

Ziarul este „Adevărul". Glosele sunt scrise cu privire la minciunile și falsurile „Adevărului", care pentru a trage concluzii ce-i convin, truchiază dintr'o frază tot ceiace nu-i place: D. Dragnea scrisese într'un alt articol că „D. Cuza a creiat doi șefi de partide naționale: d-nii N. Iorga și O. Goga și toată mișcarea națională de azi". Iar „Adevărul" a tăiat „doi șefi de partide" ca să rămână că „d. Cuza a creiat pe... d-nii Iorga și Goga" — ceiace evident n'are nici un sens: mai ales că dacă, la propriu, i-ar fi putut creia pe d. Goga, i-ar fi fost imposibil, la 13 ani, să-l pro-creeze pe d. Iorga...

Și d. Dragnea adaugă:

„Ei, vedeți d-voastră, cu versatilitatea fiilor lui Israel, ea s'a schimbat acum fața de d-nii Iorga și Goga".

Fiindcă aceștia au părăsit mișcarea și chiar ideia națională! Toți câți au părăsit-o sau au trădat-o, au devenit subit oameni de stat, de unde înainte erau numai huligani fără valoare...

SCANDALOSUL CONTRACT AL DRUMURILOR

Cu privire la incalificabila atitudine a ministrului Mirto, care menajează cât poate interesele trustului suedez, în loc să se gândească la cele ale țării, d. P. Șeicaru scrie în articolul „Reflexul sentimentului de venetic" *(Curentul*, 7. V.):

„Pe tot cuprinsul globului se accentuiază o politică de ocrotire și a producției naționale și a inițiativei autohtone. O singură țară — România — își îngădue luxul celei mai ruinătoare infidelități față de puterile de muncă națională. Și acest dispreț față de energia românească, național-țărăniștii au fost prea dese ori închinați să-l practice. Skoda, contractul drumurilor, sunt dureroase momente de uitare a unei cât de elementare prețuiri a vredniciei autohtone".

De fapt nu e vorba de momente de uitare, ci de un sistem: Democrația iubește pe străini... Citâm și concluzia articolului:

„Să nu fie oare — în această desconsiderare — și reflexul sentimentului firesc al oricărui venetic ce a putut străbate cu ușurință spre conducerea intereselor românești? Mereu, dramatica actualitate a cugetării politice a lui Eminescu?"

Nici nu mai era nevoie de semnul de întrebare. Veneticul Mirto nu se prea gândește la Români, ci la alte interese. Tot ce spune Ch. Maurras despre meteci este zi de zi documentat de realitatea politică.

Tot despre șantajul trustului franco-suedez se ocupă și *Universul* (8. V) în articolul „Contractul șoselelor".

„Credem că ministerul comunicațiilor împinge prea departe spiritul de conciliere. Din momentul ce s'a găsit baza legală de reziliere a contractului șoselelor, nu mai trebue nici o ezitare, spre a se duce la capăt acțiunea, cu atât mai mult cu cât se răpesc lucrări pe care le-ar putea executa inginerii români, egali în cunoștințe și mijloace de executare".

Calendarul (8. V), într'un articol intitulat „Spre rezilierea contractelor „Svenska" și Masson?", scrie între altele:

„Situația este astăzi, după parerea noastră, clarificată. Sub nici un motiv statul român nu mai poate încheia contracte pentru lucrări de drumuri, cu cele două societăți străine. In urma celor întâmplate... Decizia noi nu o vedem decât într'un fel: Rezilierea contractelor cu străinii și însărcinarea întreprinderilor și capitalului național românesc cu executarea lor".

Dar e greu de crezut că se va adopta această nemerita soluție. Iată că și „Facla" (9. V) vorbește despre „Guvernul în tărbaca suedeză":

„Și este absolut cert că faimoșii domni Gent și Masson (delegații consorțiului franco-suedez) s'au legat pentru perpetuarea șantagistei presiuni asupra miniștrilor români — d-nii Mirto și Madgearu — cari la un moment dat păreau hotărîți să curme odată jefuitorul contract rutier, devenit un inepuizabil subiect mondial de foileton".

Ironia politicei democratice face ca miniștrii „români" cari trebue să apere interesele statului și ale industriei naționale sunt Madgearu (armean de neam) și Mirto (grec). Iar șantagiul de care vorbește „Facla" nu se poate exercita dacă nu e și cineva „cu musca pe căciulă". Slavă ție, democrație română!...

EINSTEIN IN FRANȚA

Cu privire la neașteptata numire a lui Einstein la Collège de France, Pierre Gaxotte pune în evidență, în penultimul număr din *Je suis partant*, câteva date bune de meditat:

„Iată-l deci pe Einstein la Collège de France, în timp ce d. Branly a fost îndepărtat de la Sorbona. Cel dintâi nu mai poate fi profesor la Universitatea din Berlin, fiindcă e jidan; *cel de-al doilea n'a putut rămâne la Universitatea din Paris fiindcă e catolic*. D. de Monzie și-a permis luxul să repare intoleranța lui Hitler, dar n'a făcut nimic pentru a repara sectarismul prietenilor săi politici. Așa e lumea, și nu de eri există proverbul bârnii și al paiului...".

Așa dar, în Franța masonică, profesorii francezi catolici, sunt îndepărtați din Universitate, și în acelaș timp la Institutul întemeiat de Francisc I este chemat un jidan... Oare se mai poate îndoi cineva că republica înseamnă stăpânirea străinilor?

ADEVARATA CAUZA A RELELOR

Este regimul democratic introdus în cele mai multe țări din lume, care a dus la haosul în care se sbate acum omenirea. Ch. Maurras citează („Action Française" 24 IV) pe ziaristul belgian Paul Crokaert, care demonstrează că odinioară, după războae și revoluțiuni, restaurarea era mult mai ușoară, de oarece:

„Regimul politic al Monarchiei, păstrat de toate popoarele, permitea restaurări mai rapide și în domeniul internațional și în domeniul național. Astăzi popoarele vor și să se administreze și să se guverneze singure; dar instituțiile pe care le-au înființat se dovedesc neapte pentru această misiune delicată și importantă. *De aceia cred că dezordinea care se agravează mereu se datorește eclipsei instituțiunii monarchice în cele mai multe dintre statele Europei*".

Cuvinte nu numai de bun simț, dar de un adevăr absolut. Cui îi arde de republică, poate ușor înțelege că dezordinea nu va face decât să crească. Singura posibilitate de restaurare este în Monarchia bazată pe statul naționalist integral.

ZYRAX

Între teoria și practica politică

de Ștefan C. Ionescu

Viața politică prin varietatea manifestărilor și realităților sociale cunoaște o infinită variabilitate a soluțiilor politice ce se impune în cursul evoluției națiunilor pentru a le asigura existența.

Prin imposibilitatea stabilirii „adevărurilor eterne", pe tărîm spiritual sau politic, formele de stat ca și măsurile politice — luate spre a asigura aceste forme — se supun conjuncțiunii politice dintr'un moment dat.

Viața unei națiuni ca și evoluția unui stat pot fi apărate numai prin aplicarea unei politici — în sensul practic al cuvântului — de realități.

Deosebirea fundamentală între creația pur spirituală și cea spiritual-politică, stă în aceasta: pe de o parte teorie, pe de alta practică.

In domeniul vast și elastic al speculațiilor pur spirituale se poate admite orice atitudine dacă are o înlănțuire logică și sentimentală; în cel arid și închis al politicei este valabil numai ceeace are eficiența realității sociale. Restul intră în câmpul speculațiilor teoretice.

Așa dar creația spiritului, prin cele două fețe ale ei, are germenul eternității numai întru cât cea pur spirituală contribue la mărirea și desăvârșirea orizontului științific și când zic științific, înțeleg tot materialul producător de cultură; iar cea spiritual-politică are valabilitate numai întru cât acționează — deci intervine elementul nou al voinței practice pe care nu l-am constatat în creația pur-spirituală pentru a asigura existența și evoluția unei națiuni sau forme de stat.

Singură voința politică prin materialul uman pe care-l are la dispoziție poate înfăptui ceeace creația spiritual-politică a produs, ca efect al realității sociale. Deci creația pur-spirituală are nevoe numai de efortul creator al gândirii, pe când cea spiritual-politică își ajunge scopul prin intermediul voinței care poate înfăptui politic numai dacă aceasta isvorăște din cunoașterea realității sociale.

Politica se definește prin primatul acțiunei; știința, prin primatul spiritului.

Dar aceasta nu înseamnă că politica exclude rațiunea, după cum nici știința nu exclude voința creatoare.

Voința creatoare în știință și rațiunea în politică au un rol quasi-secundar, pentrucă știința fără voința creatoare își încetează mersul, iar politica fără rațiune se anihilează.

Primatul rațiunii în politică este deci numai aparent întru cât fără voință manifestată prin acționarea materialului uman, politica nu poate exista.

Atât de mult criticatul fatalism istoric, înlănțue politica într'un cerc de foc, dictându-i varietatea și soluțiile.

Omul politic poate acționa numai dacă ține seama de realitățile sociale, acestea sunt determinate de imponderabilele cari prin filiație se leagă și se desleagă fără posibilitatea de a interveni a omului politic.

Acesta poate numai prin acțiunea politică să adapteze la cursul lor o nație sau un stat.

Omul politic ca și omul de știință pot să explice numai cum s'au înfăptuit anumite realități, dar nu să le explice de ce s'au înfăptuit într'un fel sau altul. Pe lângă apropierea celor două — tipuri — politic și științific — prin rolul rațiunei mai e și acesta de explicare.

Un filosof nu va putea nici odată explica geneza fenomenului ontologic, cosmologic sau epistemologic ci numai cum se desfășoară el; după cum un om de știință nu va putea crea decât ceeace există dinainte în forțele naturii. Omul politic preîntâmpină evenimentele dar nu poate crea ceeace nu germinează într'o nație. Ex nihilo, nihil.

Tot ceeace constitue precipitarea evenimentelor ca și crearea unei atmosfere politice reprezintă numai scoaterea la suprafață a unei stări politice care germinează haotic.

Relativismul puterii de gândire și de înțelegere a realităților politice grefat pe chenarul permanent al fatalismului istoric, închide politica într'un orizont limitat și mic.

Cine ar putea profeți mirajul politic de mâine al omenirei? sau chiar al unei națiuni oarecare?

Teoria sociologică a rolului preponderent al omului în cultivarea mediului social este valabilă numai din punct de vedere tehnic.

Forțele necunoscute ale aerului și pământului, dirigulte ocult de spiritul pe care îl numim divin, rămân tot singurele cari fourfecă cum vor mersul lumii.

Știința și politica, armele de luptă ale omenirii în lupta cu apele turburi și necunoscute ale vieții și lumii, singure călăuzesc și asigură triumful spiritului asupra materie și viața națiilor.

Curgerea vremurilor confirmă spusele de mai sus.

Sfârșitul erei democrate

(Continuare din pag. I-a)

lulă. Gurile au amuțit înfundate de lovitura brutei oficiale, gândul exprimat a fost confiscat în teascurile tipografiilor, zăvoare grele au căzut peste intrările caselor de luptători.

Războiu deschis între Statul democrației și națiune. Și care nu se va sfârși decât prin victoria completă a acesteia. Pentru ale cărei revendicări, luptă viguros și neintimidate organizațiunile naționaliste. Ca și democrația: pe viață și pe moarte. Cu singura deosebire, că încrederea nebună în succesl lor le-o infuzează cauza sfântă pentru care se războiesc.

Pretutindeni caracatița democrată a fost strivită de pasul victorios al legiunilor tinereței naționaliste cari au pus viguros problema reintegrării națiunei nediferențiate în drepturile ei, prin crearea statului cu funcțiuni totalitare.

Acțiunea pornită acum zece ani și continuată cu virilă perseverență de Mussolini in Italia fascistă, a fost consacrată prin triumful complet al național-socialismului german, creat în condițiuni identice cu fenomenul fascist, de Adolf Hitler. Statul democrat zace la pământ.

Părăsindu-și pozițiile cari îi dădeau dreptul la existență și pășind la violența de fapt, Statul democrat s'a autodecapitat. lupta noastră devine legitimă și ea nu mai poate fi stăvilită; de nimeni și de nimic.

Oricât s'or văicări și oricât se vor indigna patriotic și antirevizionst fecioarele ultragiate ale judaismului, dela noi sau de aiurea, oricât se vor opinti paladinii democrației ,să mai întârzie prăbușirea stâlpilor de susținere, putrefiați de mult la bază, finalul nu mai poate fi evitat.

In sunetele de fanfară ale tinereței, din lungul și largul țărei întregi, răsună pasul ritmat și sigur al legionarilor. Ei cunosc o singură deviză: lupta. O singură flamură: națiunea. O singură țintă: victoria.

Democrația una cu daimonocrația

de Dr. Titus Malai

Nimic mai ridical și mai scârbos decât lăudăroșenia politicianistă de azi: Noi apărăm democrația.

Ce este în definitiv, aceastâ gogoriță?

Ei spun, — selecții și savanții vieții noastre publice, — că democrația ar însemna domnia poporului, kratos și demos.

Oare asupra cui? Asupra domnilor ajunși în casa țării prin votul plugarilor? Nici decât. Domnia în acest caz o are beneficiarul, nu mizerabilul anonim care apasă ștampila pe buletin

...Asupra potentaților finanței, industriei, comerțului la noi toate înstrăinate prin trădarea celor cu răspundere?... Nu...

Banda dușmanilor națiunii poate să-și facă de cap la noi, pe pământul muiat și plătit cu sânge roșu și cald de eroi fără de nume. Nimic nu li se întâmplă. Democrația e pavază de apărare pentru ei. Au dreptul să scrie ce reau, să vorbească împotriva a tot ce e sfânt...

Ei, protejații pui de năpârcă ai democrației, ne învață să fie lăpădați copiii abia zămisliți, căci avortul e „modern".

Dar nu ne spun că în sinagogă se spune altfel, să se înmulțească Israil ca Rachel și numărul vlăstarelor lui Iuda să fie cât nisipul mărilor și câte stelele cerului, încât tinerii însurăței să ajungă să vadă pe fiii fiilor lor ca niște odrasle tinere de măslin împrejurul mesei.

Ne poartă grija, ca să ne abată dela lumina legii creștine, atât de respectuoasă pentru o viață de om și pentru un suflet, la bezna dezagregării etice din lumea păgânească.

Dar nu numai la viața familiei — celula de viabilitate a națiunei — atentează acești criminali, ci se încearcă să otrăvească sufletele tineretului național pe toate căile imaginabile. Amestecă otrava picur cu picur în lectura zilnică de presă, literatură, știință, pe seama disprețuiților goimi, de pe spinarea cărora ei se îngrașe prin manieră parazitism.

Le face plăcerea să vadă cum savanți de renume mondial se întrec în a creia haosul. Nietzsche tatăl „Anticrist"-ului numește pe Kant „Chinezul dela Königsberg și idiotul", pe care Fichte l-a calificat „der drittgrösste heilige Schutzgeist der Freiheit". Strauss numește „nebun" pe Schoppenhauer, care la rândul său caracterizează deducțiile filozofice ale lui Hegel ca „unsinniges Wischiwaschi", iar doctrina panteistă a ovreiului Spinoza o numește „cel mai confuz sistem ce a existat vre-odată".

Aduc elogii ateilor Renan, Zola și Karl Marx, tatăl urii de clasă, pentru ca ei să fie cu atât mai solidari în jurul rabinului și cu atât mai fanatici pentru mozaismul talmudizat.

Până sus la catedrele universitare poartă acești dușmani nefaști ai neamului, bacilul distrugător al anarhiei religioase și morale, încât acolo dela catedră se sugrumă idealurile și se smulge criminal din sufletele generațiilor tinere altarul celei mai scumpe credințe gătit și împodobit de cea mai sfântă mână a mamei, care în casa smerită dela sate și în bisericuța de lemn la candila aprinsă a nădejdii înalța, — alături de copilașul ei plăpând — rugăciuni către preamilostivul Dumnezeu.

Arta nudităților și a desgustătoarelor exhibiții futuriste, ca și cinematograful și sportul desbrăcate de idealism, toate absolut toate stau azi sub comandamentul celor mai declarați progonitori ai geniului național, târfe cari rânjesc drăcește din umbra hrubelor masonice.

Și toate acestea în văzul generoasei democrații, de manieră pariziană.

Dar nu. Aceasta numai are nimic din sensul etimologic al democrației.

Aci este vorba de domnia demonilor, daimonocrația.

Suprema dovadă a faptului că sufletul popoarelor sângerează de pe urma acestei satanice democrații, o avem în reacțiunea recentă a tuturor țărilor supranumite „democrate", împotriva prea democraticelor mreje ale internaționalei judaice.

Germania sărbătorește la 20 Aprilie pe Hitler, ca pe un fondator de imperiu alături de Widekund, Otto I, Fridric Marele și Moltke, după visul realizat parțial a lui Walher v. d. Vogelweide, Huten, Siekingen, Stein și Bismarck. Dar suprema glorie îi revine Cancelarului prin faptul că datorită strădaniei lui a sunat în fine ceasul morții pentru ideea luptei de clasă, marxistă. Aci culminează idealul de vitor al germanilor, smulși prin mână de fier din haosul democarției iudeo-masonice și trecuți prin revoluție națională de demnitate și libertate, cu nouă inviorare de viață.

In Iugoslavia, naționaliștii croați protestează vehement împotriva celor 8438 de jidani cari la Agram au îndrăznit să declare boicot mărfurilor germane, numai în interesul jidovimei străine și dușmană croaților. Cer guvernului dela Belgrad să nu permită imigrațiunea jidanilor alungați din Germania, pentru a nu se lua pâinea din gura șomerilor croați. Și continuă după textul din Völk. Beobachter: „Pe sioniștii noștri, aceste slugi obediente oricărei autorități străine, prin aceasta îi avertizăm să nu ne mai provoace în acest chip, căci altfel ușor ar putea să li se întâmple ca tovarășilor lor de rasă din Germania. Pe poporul croat conștient, îl chemăm să se pună în gardă cu energie împotriva acestor elemente impertimente și dușmane națiunei, și să răspundă pretențiilor lor nerușinate cu: Boicot contra jidanilor și contra întreprinderilor jidovești. Croați, boicotați prăvăliile jidanilor, pe doctorii jidani și pe avocații jidani!"

In Suedia democrată de odată, azi se cântă imn de glorie naționalismului. Cel mai mare poet modern Heidenstam autorul nuvelelor eroice: „Carol XII și luptătorii săi" face splendida declarație: „Când — și aceasta o doresc și eu din toată inima — comunismul și marxismul vor fi exterminate în Germania, aceasta va însemna o biruință câștigată și pentru Suedia și peste tot pentru întreaga lume de cultură". Asemenea au ținut de curând discursuri de protest împotriva agitației evreimei internaționale, naționaliștii svedezi dr. Welin, Gr. Rosen, Furugard și Landahl.

In Olanda se apreciază teoria și practica național-socialistă a lui Hitler ca mult superioară aceleia comuniste din Germania de ieri, fiind tratați cât se poate uman toți internații antihitleriști din lagările de concentrare.

In Belgia naționalistul flamand Ward Herman, urgisit de comuniști, scrie: „Ticălosul grotesc de carneval care conturează această agitație planetară judaică cu fantasticele afirmative orori împotriva jidanilor, demonstrează puterea capitalismului iudaic, care trage pretutindeni sforile agitației rafinate împotriva unui popor cu sentimente atât de potrivnice jidanilor, fiindcă în patria lor proprie, jidanii au constituit stat în stat. Orice națiune care trece în atare situațiune trebuie să fie pătrunsă de aceleași sentimente pe cari le încarcă azi poprul german... Când asupritorii „jidanii" protestează contra asuprirei, se vede, aci se joacă un joc ascuns și necinstit".

Până și în Bulgaria patrioții au lansat un manifest împotriva agitațiilor evreimei de acolo. Iată unele pasagii: „Hitlerismul în Germania a biruit. Naționalismul a triumfat. Germania a reînviat... Voi guvernanți bulgari, închideți imediat granița! Nici un singur jidan nu are voe să obțină intrare în Bulgaria, pentru că aceștia poartă cu sine numai anarhie, revolte și revoluțiune... „In război" această clocitură a iadului și-a jucat rolul în chip magistral... Jos cu comunismul și instigatorii săi!"

Națiunea Română vrea onoarea și libertatea. Vrea să domineze cu adevărat, nu să fie exploatată și dominată de toți imbecilii lașității daimonocratice.

Vrem steag național și viață națională!

Ezitanții și trădătorii din solda dușmanilor neamului vor fi chemați în fața tribunalului conștiinței naționale.

UN GEST EROIC

Ziarele au relevat impresionantul act al d-nei dr. Gârneață dela „Maternitatea" din Iași, care, fiind nevoe să salveze de la moarte printr'o transfuzie imediată de sânge, pe o săteancă din județul Baia, și-a oferit propriul ei sânge.

Cu drept cuvânt acest gest rar, ca un medic să-și dea, pe lângă asistență medicală, și propriul lui sânge spre salvarea bolnavului, poate fi socotit un gest eroic.

Relevând acest nobil gest, ținem să subliniem că distinsa medică este d-na dr. Elvira Ilie Gârneață, entuziasta luptătoare naționalistă din clipele grele ale mișcării studențești care și-a făcut această scontă de eroism în luptă dârză.

Numai când fiecare din noi va ști să fie cu adevărat un EROU în profesiunea lui și pentru țara lui, România va fi mântuită.

CRONICA LITERARĂ

Mircea Eliade: MAITREYI

de Octav Suiuţiu

Când am citit **ISABEL ŞI APELE DIAVOLULUI** m'a nemulţumit excesul de inteligenţă care-l făcea pe autor să dispreţuiască franc orice încercare de literatură. Neacceptând convenţiunea şi artificiul, Mircea Eliade credea că poate creà autentic. In realitate se iluzionà fiindcă orice creaţie însemnează expresie, adică artificiu şi exclude autenticitatea şi numai acceptarea conştientă a artificiului poate duce la afirmarea lui. Jocul literar e o minciună voluntară şi dovedită tocmai pentru anularea în abstract a intenţionalităţii ei şi transcenderea într'o viaţă nouă, nu autentică ci creată din autenticitate. In **Isabel şi apele diavolului** autorul s'a ferit prea mult de literatură, a vrut prea mult să facă altceva (şi altceva nu se poate de cât tot literatură) şi atunci a scris o carte în care a exprimat tot sbuciumul intelectual al unei generaţii presată între o mentalitate experienţialistă şi amorală organic şi între o experienţă livrescă dezolantă. In mixtura psicologică gidiană şi papiniană a eroului, m'am recunoscut şi identificat şi cred că o generaţie întreagă cu mine. Dar atât. Experienţa mistică a eroului rămânea exterioară şi facilă, atingând chiar un grad de ridicol. Carte de realizare spirituală, **Isabel şi apele diavolului** nu reuşea să creeze un fragment de viaţă, nici să treacă peste valoarea ei de exponentă a unui moment istoric.

In **Lumina ce se stinge** (publicat în foiletonul ziarului „Cuvântul") Mircea Eliade a consimţit să facă sincer, literatură (aşa cum de altfel făcuse mai de mult în nuvele fantastice, de vădită inspiraţie papiniană, publicate prin **Sinteza, Viaţa literara**, etc.) Roman stufos în compoziţie şi stil, înăbuşitor de greul înţelesurilor, fără o afabulaţie vioaie, fără adâncirea psicologică a personagiilor ci numai a ideii generatoare. **Lumina ce se stinge** exprimă, deşi prea intelectual, valoarea experienţii într'o viaţă de om. Totuşi chiar în centru, cuprindea o realizare remarcabilă: orbirea progresivă a eroului. O notare atentă a fenomenelor degradante ce se petrec în ochii bolnavi, atât de subtilă, atât de exactă încât cititorul e cuprins de spaimă. Descrierea acestui fenomen fizic ne-a îndreptăţit să aşteptăm de la Mircea Eliade mai mult. Şi acest mai mult este **Maitreyi**.

Maitreyi pune încă odată problema autenticităţii. Intr'un articol din **Discobolul** nr. 7—8, vorbind despre **Autenticitate şi originalitate**, Mircea Eliade declară că singura literatură autentică e jurnalul intim. Il voi pune de faţă cu eroarea afirmaţiilor sale.

Deşi scris la pers. I, deşi aparent jurnal intim, **Maitreyi** este un roman, o carte de literatură. In **Azi** An. I No. 3—4 şi An. II No. 1 Mircea Eliade a publicat sub titlul **Şantier**, două fragmente din jurnalul său intim. Acolo, la intervale apare, ascunsă sub iniţiala M, eroina Maitreyi. Deşi curios să cunosc cine e această fiinţă misterioasă, ea mi-a rămas cu totul exterioară. **Maitreyi** e inexistentă ca autenticitate în jurnalul lui Eliade, dar trăieşte puternic în romanul lui. Fiindcă **Maitreyi** e numai aparent jurnal intim. In fond e o povestire ulterioară evenimentelor, înseilată cu câteva fragmente de jurnal intim, acestea veritabile şi comentate după actuala stare de spirit a eroului. Vrând să fie autentic Eliade a fost numai stenografic. Vrând să facă literatură a atins autenticitatea. E lecţia vieţii, pe care de altfel Eliade o apreciază îndeajuns şi o va aprecia şi de data aceasta.

Problema trăirii stă în centrul cărţii. E acolo un gust al vieţii, un sens al ei, o exasperare de a nu o poseda din plin şi de a nu-i putea cuprinde toate aspectele ei, şi la un moment dat o nedumerire a eroului pus de faţă cu ea, este o prospeţime a valorilor naturale, opuse rigidităţii intelectuale, cari fac din această carte un breviar vital. In voluptatea Maitreyi ca şi în panteismul lui Chabu ţipă dorul de viaţă. In gestul iubirii unui pom este însuşi simbolul vieţii atotputernice şi unitare. Europeanul Allan stă uneori nedumerit în faţa complexităţii sufleteşti a bengalezei Maitreyi complexitate derivată dintr'un adânc sens şi dintr'o adâncă convingere în viaţă. De aceea între Allan şi Maitreyi se schiţează, pe deasupra lor, un conflict, care nu-i desparte, dar le dă numai pasiunea unei mai mari interpenetrări. E conflictul dintre trăire şi inteligenţă. Este drama însăşi a lui Mircea Eliade, care vrea ca inteligenţa şi trăirea să se sudeze într'un act unic. Pasionantă în opera lui Eliade nu e autenticitatea, care nu e nici mai multă, nici mai puţină decât în alte părţi, ci drama individului care aspiră după o autenticitate iluzorie. Eliade vrea să cuprindă în acelaşi moment maxima trăire şi suprema luciditate, ceeace e numai o iluzie, deoarece una ucide pe cealaltă. Această dramă a individului clătinat între viaţă şi inteligenţă şi neputând să renunţe la nici una, am găsit-o în **Şantier** şi de data aceasta în **Maitreyi**.

Allan o iubeşte pe Maitreyi, dar îşi mai pune întrebarea dacă o iubeşte. Ceeace pentru bengaleză e o evidenţă pentru european e o problemă. Lucid până la distrugerea acţiunii. Allan e nemulţumit când reflectează asupra propriei lui iubiri, fiindcă se descoperă rece. Indată ce nu mai reflectează Allan e cuprins de desnădejde şi prin ea se abandonează vieţii efective şi active. Pentru a o uita pe Maitreyi, Allan trebuie să recurgă tot la o mişcare materială vitală: posesiunea Jenniei Isaac.

Peste drama individuală a lui Allan stă opoziţia simbolică dintre viaţă şi inteligenţă, prima simbolizată în Maitreyi şi Chabu, a doua în Allan. Ori, deosebirea psicologică dintre Maitreyi şi Allan nu e decât traducerea individuală a unui fenomen mai adânc, înrădăcinat într'o realitate colectivă: deosebirea de rase. Intre Allan şi familia Maitreyei este actualizat conflictul dintre rase şi imposibilitatea unei înţelegeri, a unui contact total, definitiv.

Narendra Sen superiorul ierarhic al inginerului Allan îl invită pe acesta să locuiască în casa lui, cu gândul ascuns de a-l înfia. Allan nu înţelege şi crede că Sen nu vrea decât să-l căsătorească cu fiica sa Maitreyi. Dar între Allan şi Maitreyi se leagă o iubire carnală, care e descoperită dintr'o măruntă imprudenţa. Allan e gonit şi Maitreyi ţinută claustrată. Tragedia dintre Allan şi Maitreyi reiese nu numai din puterea tradiţiei, nici numai din simpla inerţie a prejudecăţilor familiare. Ea îşi are rădăcinile înfipte în credinţa milenară a familiei Sen. După cum am văzut Allan e lipsit de înţelegerea mobilurilor pure ale lui Narendra Sen. In faţa panteismului micuţei Chabu Allan e înclinat să surâdă. Pentru Chabù sufletul pomului e o axiomă, pe când pentru Allan e un simplu motiv de basm. Chiar în faţa naivităţii complexe a misticismului Maitreyi, Allan e prins de nedumeriri. Fata bengaleză e cea mai pură încarnare a rasei ei. Ce frumos exprimă ea acest lucru când spune: — „In ţara d-voastră trebuie să fie foarte frig. De aceea sunteţi albi..." Cât de fraged e exprimată pedanta teorie a influenţei climei asupra omului. Sau această afirmaţie făcută natural şi pe care Allan nu o poate înţelege: — „Dece mai e poştă dacă nu primesc scrisori de la oamenii pe cari nu-i văd?

Intre Allan şi Maitreyi despărţirea e fundamentală. Familia e un accident care precipită drama dintre cele două rase. Şi dacă n'ar fi ea, despărţirea tot s'ar produce, mai de vreme sau mai târziu. Intre intelectualul şi ironicul Allan şi mistica şi carnala Maitreyi o disensiune stă virtual. Conflictul acesta rasial e foarte discret introdus şi formează axa romanescă a cărţii.

Independent de dramatismul acţiunii, stă tulburătoare şi bronzată, figura bengalezei Maitreyi. Mai puţin interesantă e evoluţia însăşi a dramei cât persoana capricioasă şi arzătoare a Maitreyi. A descrie graficul ei sufletesc e o imposibilitate. E în acelaşi timp inteligentă şi voluptoasă, mistică şi pasionată, superstiţioasă şi desprinsă de prejudecăţile familiare, prudentă şi lirică, cu viclenii şi ştrengării, copilăroasă şi deodată plină de adâncimi grave, ca o bogată broderie unde nenumărate fire s'au pierdut încâlcite într'o maestrită împletitură încât numai ansamblul şi depărtarea spun ochiului toată frumuseţea care nu se poate descifra în amănunte. Imi aduc aminte că un prieten îmi mărturisea odată nefericirile lui sentimentale şi povestindu-mi purtările iubitei lui, îmi cerea să i le explic, să i le calific. Ii răspundeam: capriciu, viclenie, te iubeşte totuşi e rea, vrea să te încerce numai, se joacă, poate că e serioasă cu toate acestea. Nu era nimic din toate acestea şi erau toate la un loc. Mişcările complexe ale sufletului nu se pot defini şi chiar genericul calificativ **capriciu** nu poate cuprinde adâncimea anumitor suflete. Labirint de frumuseţi psihice, Maitreyi e o fiinţă indescriptibilă, fiindcă e femeie, bengaleză şi... fiindcă e Maitreyi.

In literatura română avem puţine eroine izbutite şi fermecătoare. Desigur că, majoritatea se găsesc în literatura d-nei Hortensia Papadat Bengescu, începând cu acelea cari povestind la pers. I nu sunt decât autoarea însăşi şi sfârşind cu cele mai multe, create din afară: Mini (tot autoarea) Gina, Elena, Aliza, Nori Lenora, Mi, Lé, Coca Aimée, etc. Vie şi duioasă, inteligentă şi spirituală e Olguţa care nu merită să fie creiată de Ionel Teodoreanu. Şi dacă vom cita pe d-na T. şi varianta acesteia, Maria lui Mihai Sebastian, am încheiat cu eroinele cari lasă în amintirea cititorului o urmă adâncă. Lor li se adaogă la o înălţime egală chipul cu ochii negri mari, cu buzele groase şi trupul plin cu şolduri largi, al Maitreyi. A izbutit aci Eliade, ca un cioplitor în marmură şi ca un făurar de săbii împodobite. Şi fizic şi sufletesc, Maitreyi este un portret admirabil, un portret dinamic. Un înger carnal. Inger din panteonul indic. Bizar şi totuşi omenesc. Romanul lui Eliade este povestire şi imn în acelaş timp. Imn pentru trupul şi spiritul Maitreyi, divin înmănuchiate.

Şerban Cioculescu asemăna această carte cu **La Princesse de Clèves** şi cu **Adolphe**. Nici nu se putea mai potrivită apropiere. Cu deosebire că **Maitreyi** e fierbinte şi răscolitoare, romantică în fond, deci mai aproape de **Adolphe** decât de romanul d-nei de La Fayette, clasic şi în subiect şi în formă. **Maitreyi** e o carte pasională. Cuprinde o pasiune, dar o pasiune înfrântă. E scrisă cu răsuflet greu, dar cu un condei aşezat. E ca un corp arzător peste care a fost pusă o cămaşă rece. Şi asta pentru că este scrisă atât de simplu că parcă nici n'ar fi scrisă. Cartea aceasta nu are stil. E o povestire albă, surdă. E o voce fără accent. Caracteristica acestui stil e de a nu avea nici o notă personală, nici un accent deosebitor. Aceasta face din carte o pasiune înfrânată. Şi în acelaşi timp îi dă obiectivitate. Pentru că, deşi la pers. I, Maitreyi e obiectiv şi impersonal, datorită numai stilului. Cele câteva accente personale privesc doar pe Allan. Celelalte personagii trăiesc singure, fără aprecierea autorului (aprecierile pe care le face, le-am putea face fiecare din noi, dacă am cunoaşte pe eroi), iar Maitreyi răsare dintre toate, ca o floare de lotus, cu un relief extraordinar şi trist. In tragedia povestită de eroul ei e o frumoasă desprindere de sine, pentru a realiza o povestire în doui timp: unul obiectiv, altul subiectiv. Pe de o parte crearea unei lumi în afară şi de altă parte exprimarea unei drame subiective. Maitreyi nu e un roman. Deşi trăeşte în ea o lume, deşi sunt create câteva momente epice, cartea se împlineşte ca o poveste, ca evoluţia unui fragment de viaţă în funcţie de tonul autorului. Alternanţă deci de subiectiv şi obiectiv, întretăiere de planuri, la punctul de contact al cărora stă o figură de proporţii: Maitreyi.

Dar, valoarea superioară a acestei cărţi, deasupra celorlalte calităţi ale ei, stă în consecinţele ei metafizice. Pe de o parte am văzut că Allan, eroul cărţii este animat de o problematică şi de un complex de preocupări intelectuale. Pe de altă parte Maitreyi reprezintă obiectivarea unei mistici pe care europeanul o denaturează prin luciditatea lui puţin absurdă uneori. Afară de aceasta cartea întreagă se reazimă pe conştiinţa unui tragism profund al vieţii. Mircea Eliade e dintre puţinii scriitori români cari au înţeles că o literatură nu poate dura decât întru cât e în funcţie de o metafizică sau cel puţin luminată în interior de o problematică a eroilor. De aceea **Maitreyi** se clasifică alături de literatura d-nei Hortensia Papadat Bengescu, concepută ca o reprezentare a unei viziuni personale asupra lumii; alături de literatura lui Camil Petrescu, preocupată de problema cunoaşterii; şi de aceea a lui Anton Holban, roasă de conştiinţa dureroasă a morţii apropiate. Hortensia Papadat Bengescu, Camil Petrescu, Anton Holban şi Mircea Eliade sunt autori pentru cari literatura nu e simplă fotografiere a realităţii ci prilejul de a întrupa cele două mari neliniştí ale vieţii: cunoaşterea şi moartea.

Cu **Maitreyi** Mircea Eliade a realizat o operă şi s'a realizat pe sine pentru multă vreme.

Octav Şuluţiu

ALBIA LITERARA

Intr'un articol despre bacşiş în zilnice însemnări publicate în **Dimineata**, d. T. Arghezi se adresează tandru şi patern acestui element de specific naţional ţigănesc cu vorbele: „Bacşişule, vino să te pup". E oare singurul lucru rămas nepupat de admiraţia scatologică a marelui nostru scriitor?

*

Un corector de la revista literaro-artistică „Adevărul literar şi artistic" îşi permite să substitue articole de ale sale, în locul celor ale d-lui Me Cevascos. Atragem atenţia redacţiei, pentru că deşi prostia şi lipsa de talent ale corectorului sunt identice cu ale conducătorului susnumitei reviste, în schimb îi lipseşte calitatea de căpetenie a acestuia: efectul ilariant.

*

Cunoscutul mistagog Petru Manoliu, în urma unei mature reflecţiuni s'a hotărît să nu mai îşi semneze articolele decât cu iniţiale, pentru a oferi o imediată şi satisfăcătoare concluzie, lectorilor săi.

*

Poetul de talent N. Crevedia (rugăm a nu confunda cu T. Arghezi) va publica în curând un volum de versuri în care se va ocupa de bulgari şi de stele. Nu vedem însă legătura necesară între aceste elemente zoologice şi astronomice.

*

N. de Cocea a mai scris o carte proastă.

D. I. Suchianu n'a mai scris încă o carte proastă.

*

Cronicarul L. Borz scrie în **Dimineata** mărunte şi meschine recenzii despre cărţile româneşti. Astfel despre **MAITREY** care este nu numai cea mai realizată carte a generaţiei tinere, dar şi în general una dintre cele mai frumoase cărţi româneşti, Borz nu găseşte decât invidioase reticenţe de făcut, că dacă ar fi altfel n'ar fi cum e şi că ar fi bine să nu fie ce ar fi dacă n'ar trebui să fie altfel. Ii recomandăm lui Borz lectura lui Rădulescu-Niger, pe măsura capacităţii sale de comprehensiune critică.

*

D. C. L. Vâlceanu îşi schimbă numele în acela mai scurt de Lucreţia Vâlceanu.

*

Doi tineri comunizanţi, d-nii Horia Roman şi Petre Pandrea au adaptat pentru scena românească romanul lui Dostoiewsky: Crimă şi pedeapsă. *Se pregătesc acum să dea şi o adaptare a* Idiotului, *însă la plural.*

*

Eugen Petrescu a scris un aspru rechizitoriu împotriva romanului Patul lui Procust. Autorul acestuia, Camil Ionescu, va reacţiona brutal.

*

Nemulţumit în faţa seninătăţii imperturbabile a criticului E. L., criticul Camil Petrescu (a nu se confunda cu poetul Camil Petrescu sau cu romancierul Camil Petrescu, sau cu dramaturgul Camil Petrescu, a scris o lungă logoree monologată în speranţa de a face sânge rău maestrului care l-a lansat. Având însă în vedere că după lectura criticii d-lui Camil Petrescu, lectorii toţi vor cădea trăzniţi într'o letargie vecină cu moartea din care se vor scula cu o amnezie totală, maestrul E. Lovinescu poate continua să scrie netuburat.

*

A apărut Floarea de foc, organul mistificismului român. Mitropolitul Dosoftei a început să-şi piardă talentul poetic şi a tradus prost nişte psalmi pe cari i-a iscălit cu pseudonimul S. T. *(?).*

*

D. Alexandra Teodor Maria Lucreţia Stamatiad, a început traducerea în limba română, a poeziilor lui Carol Scrob.

*

Având în vedere strânsele afinităţi temperamentale şi prietenia îndelungată dintre ei scriitorii Camil Petrescu şi Cezar Petrescu s'au hotărît să facă schimb de pronume. Incepând cu viitoarele lor opere, d. Camil Petrescu nu va mai semna decât Cezar Petrescu iar d. Cezar Petrescu va semna numai Camil Petrescu.

*

D-ra Maria Rădulescu declară cu desinvoltură: „Sunt studentă!" Ei taci! Şi pe urmă?

*

Tudor Muşatescu, în urma succesului repurtat cu al său **Titanic-Vax**, va deschide în curând o fabrică de cremă de ghete drept recunoştinţă faţă de zeul vaxului.

Mizantrop

Arta în Statul de mâine

de Ioan Victor Vojen

Diferiți doctrinari și combatanți ai mișcărilor extremiste atât de stânga cât și de dreapta discută tot mai aprins problema artei și propagandei cu ajutorul artei. Toate aceste discuții au un caracter comun: privesc arta și cultura ca o funcție socială, ca o armă puternică și eficace în răspândirea atât peste granițe cât și în păturile mari populare ale Statului însuș a anumitor crezuri și idei politice.

Poziția statului și-a guvernanților apare cu totul alta de cât cea de până astăzi. Decât cea obișnuită în statele libertăților democratice.

In democrație Statul față de artă și cultură are un caracter de indiferență. Cel mult legiferează în materie de artă ca în orice altă branșă de comerț. In colo, față de consecințele, față de curentul de idei de influența pe care producția artistică ar avea-o în masse — o totală și imperturbabilă dezinteresare. Sub regimul democratic în artă ca și în orice domeniu de activitate există o libertate absolută. Și o totală indiferență față de orice consecințe, fie ele cât de nefaste sau cât de folositoare pentru colectivitate. Intr'adevăr exista un protecționism și-o încurajare oficială dar aceasta nu este decât o ocazie de-a cheltui copioase fonduri și nimic mai mult. Utilitatea socială, eșirea unui anumit curent în artă sunt probleme cari pentru călăuzitorii oficiali ai artei în democrații și deci și la noi — nu se pun.

Cu totul altă atitudine au conducătorii statelor în cari se experimentează doctrinele politice extremiste: Rusia sovietică și Germania hitleristă!

Aici sub o formă sau alta interesul colectiv primează. Individul și bunul său plac sunt subordonați unui interes superior și totul se judecă și capătă relief în funcție de acest imperativ suprem. Indiferent dacă problema se pune pe plan internațional sau pe cel al naționalismului integral.

Conducătorii din cele două State, la cari se adaugă și Italia fascistă iau atitudini, intervin energic și hotărît în domeniul artelor, căutând cu orice mijloace promovarea anumitor deziderate dictate de factorul politic. Sau mai precis, de spiritualitatea nouă ce se degajează din totalul ideilor politice.

De aci căutarea de diverse formule cari să definească noua misiune a artei. De aci prescripții rigide, tipare definitive dela cari nici un artist, în nici un fel de domeniu nu se va abate, dela cari nici o operă de artă nu va face excepție.

Desigur o absurditate care nesocotește însăși esența intimă a creațiunii artistice. Ca orice formulă care se pretinde definitivă nu poate cuprinde operile viitoare tocmai fiindcă termenii săi sunt extrași fie din experiența trecutului depășit fie din teoriile întotdeauna neconforme cu realitățile, ale viitorului.

O artă formulată anticipat nu poate fi decât o artă născută moartă. Deaceea procedeul sovietic ni se pare deadreptul ineficace. Fiindcă această operă nu-și va ajunge scopul propus; acela de-a provoca un anumit curent de simpatie în marea massă: care rămâne indiferentă față de o lucrare rece, impusă. O operă de artă este un organism viu. Va capta și se va hrăni cu ceeace va găsi în atmosferă. Dacă anumite credințe și anumite idei circulă la un moment dat într'o societate, dacă anumite mituri dominante vor exista puternice și sugestive desigur că ele se vor oglindi și în creațiunile artistice. Tocmai fiindcă și artistul va fi fost impresionat de ele. De aceea prima problemă este cea de integrare a artiștilor. Și acest proces ca să fie eficace nu se va făptui impus, din ordin ci se va săvârși sufletește pe cale de simpatie, prin generozitatea și înălțimea ideilor. Dacă ideile au aceste atribute.

Critica sovietică a abandonat cu totul criteriul estetic de judecare a valorilor artistice. In Rusia o carte recent apărută este judecată și valorizată într'un mod special. Pentruca să i se recunoască valoarea, obligator trebue să coprindă pagini întregi de osanale și ditirambe despre recentele făptuiri technice: uzinile clădite, miile de tractoare puse în circulație, mille quintale de grâu recoltate etc. Neîndeplinind aceste condițiuni cartea este considerată de altfel — ca oricare altă operă de artă — de-adreptul proastă. Criteriul politic determină aprecierea artistică. Opera de artă trebuie să fie obligator „proletară"! Desigur în aceste condițiuni creațiunea oricărei arte apare imposibilă și normele de selecționare — aberate!

Deci în locul indiferenței totale — pe care am văzut-o caracterizând statele democrato-capitaliste, intervenționismul excesiv, care aduce bineînțeles sufocarea. Pe de altă parte pentru marea majoritate a massei imperiului roșu preocupările acestui fel de artă apar complectamente străine pentru că aceasta trăește în alte concepții, cu alte credințe și spiritual are nevoe de cu totul altfel de hrană.

Formula și chiar încercarea practică de-a acționa în acest mod prin intermediul artei asupra massei trebue înlăturată.

Și totuș problema se pune insistent. Pentruca în Statul nostru și în momentul actual arta are o acțiune nefastă cu cele mai grave consecințe pentru zilele de mâine, pentru generația în care cu toții ne-am pus nădejdea. Pe care o considerăm chemată să clădească un stat nou românesc, pe baze noi și cu oameni noi.

Ințelegerea și soluționarea ei trebue însă căutată în cadrul larg al organismului social existent și prin considerarea tuturor factorilor.

Dacă Statul actual este caracterizat prin indiferență față de massa națională, individul la rândul său prezintă și el un atribut esențial: lipsa oricărei preocupări în cadrul colectiv, lipsa oricărui ideal social. Ceeace preocupă este tocmai contrariul. Diferențierea cât mai profundă între indivizi, originalitatea, izolarea și trăirea cât mai detașată. Artistul la rândul său este și el torturat de „nou". De „teme" noi, de o „technică nouă", de „subiecte" noui! Asudă și se căznește veșnic în căutare după autentic și extraordinar. Astăzi însă, în vremile noastre bătrâne s'a încercat tot și s'a epuizat tot. Deaceea artistul — în lumea individualismului și-a egoismului neînfrânat — a trebuit să găsească un domeniu nou, neexploarat, un al treilea ținut polar.

A pătruns într'o lume până astăzi necercetată dintr'un domeniu în care desigur numai știința și credincioșii ei și-ar fi avut rostul. In cel al sub-conștienteului; al clar-obscurului conștiinței. Orice acțiune, orice gest, orice stare sufletească este explicată prin ajutorul psihanalizei. Totul este lămurit ca derivând din instinctul genezic. Orice acțiune cât de altruistă, orice act cât de mare de glorios, orice faptă care odinioară zeifica pe săvârșitori în ochii mulțimei are astăzi o explicație brutală, cinică. Sufletele se simt dezamăgite. Zeii dispar. Indemnul moare și cu el entuziasmul. Ceeace altădată conducea massele, ideile, crezurile mari pentru cari generațiile s'au sacrificat apar azi ridicole, inutile, — josnice.

Ceeace educația și o anumită pudoare estetică a refuzat să ia aminte ceeace până acum câtva timp era instinct refulat, diformitate a sufletului sau josnică moștenire ancestrală azi este scormonit, explicat, scos la lumină, arătat tuturor și adorat.

In slujba acestor teme și-a acestor motive de inspirație geneziacă technica și-a pus toate puterile. Prezentând totul atractiv, colorat. Ea care odinioară ajuta la răspândirea ideilor și crezurilor mari astăzi ajută la distrugerea, la dezamăgirea sufletelor. Aceeaș instrument admirabil moștenit și perfecționat de sute de ani de experiența artistică-technică! Pe cari artistul și-o însușește ușor în câțiva ani de lucru, de efort. Care este un bun ce nu-i aparține, dar de care uzează laș pentru a scoborâ, atrage în jos pe cei din jur, când misiunea artei este tocmai să ridice. Artistul astfel înarmat cu o armă de furat, trebue tras la răspundere. Bineînțeles că aceasta se va face numai de acela care pornesc dela concepția morală de ridicare a colectivului. Deci a statului de mâine.

Dar în zilele noastre arta mai are și o altă caracteristică. S'a comercializat. Agitând anumite teme, uzând de senzațional captează mințile semiluminate și le târăște într'o lume de fantastic de proastă calitate, sau de politism împletit cu sensualitate periferică. Sunt la noi colecții întregi cari vând „en-gros" desfăcând o imensă cantitate de această categorie de artă pe preț redus. Colecții enorm de răspândite. Eroi sunt cambrioleuri, Don-Juani isterici și eroinele apucate. Și aceste cărți cu coperte atractive și senzaționale sunt hrana multora din locuitorii mahalalelor, sau orășelelor de provincie. Nu mă sfiesc s'o spun că le-am găsite în abundență și la militari, magistrați și alți „intelectuali". O întreagă literatură care acționează pervertind în primul rând gustul și apoi conștiințele.

Iată cele două mari pericole prezentate de literatură. Un fapt curios dar ușor de observate este acela că toată această producție este neromânească. Ceva mai mult este editată de semiții și în majoritatea cazurilor scrisă de semiți. Nu trebue negat că în multe opere de acest gen de literatură de analiză a sub-conștientul s'a creiat ceva, și au atins poate grade mai periculos pentru că minează chiar o elită apărată de acțiunea unei literaturi de calitate proastă.

De aceea se impun astăzi măsuri grabnice de salvare. Prin deparazitare.

Iată prima misiune a statului național al zilelor de mâine deparazitarea. Stârpirea producțiilor cari sub eticheta și cu armele artei amenință sufletele românești. Interzicerea acestui gen de publicații străine sau autochtone cari atacă însăși rădăcina organismului nostru sufletesc.

Am discutat în acest articol problema enunțată mai sus mai ales în cadrul restrâns al literaturii. Pentru că este și mai ușor. In plastică, muzică, lucrurile par mai puțin evidente, deși influența este aceeaș. Și cu aceleași rezultate nefaste. Explicațiile sunt poate altele de aceia vom încerca să ne gândim cum se poate crea o nouă artă și care ar fi mijlocul de-a întreprinde o anumită propagare a câtorva idei esențiale prin ajutorul operilor de artă, mai ales al teatrului.

Salonul oficial

de Gh. Zlotescu

II.

Implinindu-se 10 ani dela înființarea Salonului Oficial, d. ministru Gusti a avut ingenioasa idee de a dispune să se organizeze o galerie de autoportrete a tuturor artiștilor cari au expus la Saloane în acest interval și astfel un întreg perete al sălii principale (stânga), a fost cuprins de ele. In fruntea lor strălucesc cu puterea realizărilor definitive autoportretele meștrilor: I. Theodorescu-Sion, Pallady, Șirato, Petrașcu, Bunescu.

E o mare cinste pentru artiștii mai tineri această ilustră tovărășie și mult prea îmbucurător faptul reîntoarcerii unui mare meșter ca d. Ion Theodorescu-Sion în primul rând al anualei noastre manifestări plastice de unde se retrăsese de câțiva ani.

Dar auto-portretele le vom analiza în un loc cu celelalte lucrări ale expozanților respectivi.

PICTURA

Alupi Călin are un portret în culori vioaie.

Angheluță Octav emoționează puternic cu un mic peisagiu în gris-uri prețioase de aur și argint; o viziune melancolică, fruct al unei ținute de rară discreție sufletească în fața naturei. Deaceea forța ei e expresivă e mai profundă și ucide cu totul peisagiile împrejmuitoare, stridente, false și impertinente. D. Angheluță posedă un meșteșug direct sufletesc. Technica d-sale e necăutată și exprimă simplu, modest, fără trucaj, ceeace artistul simte. Paleta d-sale conține 3—4 culori, pe cari o sensibilitate ponderată, însă subtilă, știe să le desfășoare în apropiate nuanțe, în mărunte și stinse vibrații chromatice. Și acest meșteșug al variației în unitate e drumul către pictura cea adevărată.

Arbore Nina. Mult prea știută în autoportret și natura moartă. Un acord reușit în „Floarea Soarelui".

Asvadurova Ana are o mică și curioasă compoziție religioasă. Rămâne totuși un semn de întrebare.

Bacalu Constantin aduce trei peisagii cu atmosfera de cristal. Culoarea d-sale curată și răsunătoare, amintește de consistența vitraliilor.

Baculescu Jana.

Băjenaru Dan.

Bălțatu Adam expune un romantic peisagiu în uleiu de bolnavă expresivitate. Roșul acoperișurilor își strigă agonia spre neîndurarea albastră a unui cer prea rece. Iar aquarela este o minunată viziune simplificată a naturei. Dramatismul lucrărilor acestui pictor de autentic talent are în ei ceva fatal.

Barbieri George.

Berea Gh. Dem, cu un autoportret foarte interesant compus într'o culoare caldă, ce caută forma fără accentuări inutile. Pășește inteligent și sensibil către pictura de valori, de adâncime.

Bassarab F. Alexandru tot cu un autoportret atent studiat. Integerarea formală mai adâncită ca anul trecut e mărturia unui real progres.

Béreilh Stephanie adună în câteva pânze mici, miresme proaspete din natură, însoriri și umbre în tonuri vioaie. Notații spontane într'o tehnică liberă.

Béreilh Liégaux-Jacques însuflețește albul unei biserici din Năsăud pe liniștea unui cer de opal. Aquarelele sunt susținute de o linie abilă.

Brăescu Dimitrie și Braescu Georgeta cu frescele d-lor cunoscute.

Brană Nicolae.

Bunescu Marius și-a coborît lumina și modulează culoarea în game de albastru. Orchestrație profundă de violoncele și contrabasuri. Oglinda apelor răspunde lichid și greu cerurilor voalate par'că de prevestirea nopții. Straja copacilor elocuenți face mai mare singurătatea și misterul locului. Și acest puternic sentiment al naturii e exprimat în aceeaș materie prețioasă, cu aceea unitate care clasează pictura de mare calitate.

Byck-Wepper-Mina. Caligrafii.

Cănciulescu Elena. Un frumos peisagiu străin.

Catargi H. Henri prezintă două pânze mari pe cari le-a avut și în trecuta expoziție a „Criterionului". Ca și atunci regăsim acum aceeaș largă cadență a acordurilor chromatice în gris-uri simple, a căror surdină accentuiază încă poezia lor aeriană.

Cenan Cornel calcă pe urmele d-lui Phoebus.

Ciucurenco Alexandru a realizat un „autoportret" straniu, care impresionează puternic și persecută. Este intrinsul o putere uimitoare de interpretare, o realizată sinteză artistică a unor concepții trecute cu o modernă înțelegere a geometricului formelor, totul ridicat pe un plan spiritual cu totul personal, nou; o întâlnire neașteptată și o contopire a clarității stilului latin, occidental, cu misticul slav, oriental. Inspirația artistului a găsit isvoare către cari puținii se îndreaptă cu atâta siguranță. Culoarea nu mai are viața obișnuită, specificată, a picturei știute nouă. Ea plutește între nuanțe cu o irealitate de vis. Dela distanță e uneori un verdaceu pal, când de aproape e o nimbare de ocruri, alburi și rozuri lângă nedefinitul unui negru. Pielea, carnea, întreaga materie e transformată într'o consistență necunoscută, întrezărită poate numai în stările de somnolență, când genele filtrează în noi, prin ochii întredeschiși, existența din afară. Rezultatul e o pictură de expresivitate ciudată, de trăire sufletească ascuțită, până la sublimarea materialității. Astfel stilizarea lineară și colorată a căpătat în interpretarea lui Ciucurenco o înaltă accepțiune de artă; ea înaripează gândul și face să vibreze strune noi în sufletele noastre.

Alături de autoportret, studiul de cai e mult prea cuminte.

Ciurdea Steurer Maria. La fel de leșinată.

Cocea Laura. Ilustrație cu haina roșie.

Cojan Aurel. O aquarelă gen „Simplicissimus". Caută.

Constantinescu Miran. Reclamă colorată.

Constantinescu Ștefan. Are un autoportret văzut în mare. Simplificarea formală expresivă e servită de o tehnică ușoară și ordonată. Pasta e afânată și așezată în sfichiuiri de penel pe un desen puternic, de o perfectă înțelegere a caracterului subiectului.

Cordescu Florica înfățișează portretul unui tânăr sportiv într'o frumoasă tonalitate colorată, unde tremurul nuanțelor revelă o sensibilitate deosebită, iar neprevăzutul compoziției o fantezie plină de humor. Desenul d-sale știe să observe caracterul modelului fără exagerări de prisos.

Cordescu Marcela reușește în „Portretul Bunicuței", să armonizeze cu o perfectă distincție câteva mari gris-uri prețioase, pictate cu dragoste și atenție naivă. Aurul înțeles al unei cărți apare viu, constituind un accident necesar, divertisant al compoziției de culoare. Intreaga ținută a lucrării afirmă un stil foarte personal. Expune și un autoportret cu patină veche.

Crețulescu I. Honoriu. O negreată amorfă de care s'a încleiat o bucată de vată în formă de papagal.

Christescu Delghioz Ecaterina aquarelează cu îndemânare.

Delavrancea N. Dona... etc... etc...

Demetrescu Dem. I... ?... ?...

Dimitrescu Ștefan. „Maternitate".

Doucet Eugenia...

Drăghicescu Maria. Fotografie colorată.

Eleutheriade Michaela. O frumoasă natură moartă în marourile d-sale preferate.

Enea Nicu aduce o natură moartă cu vioară în care realismul d-sale masiv își găsește o reușită expresie. Culoarea caldă e așternută cu voluptate într'o pastă grasă. Mai semnează și un portret.

Frimu Vladimir cu patru peisagii în acorduri tragice, unde se dovedesc încă odată calitățile sale de colorist romantic. Un artist cu sumbru talent care par'că-și sfâșie inima și colorează pânze. Deacela realizările d-sale impresionează întotdeauna dureros.

Fülop Anton taie conture în coajă de bostan.

Gamburd Moise. Construcție monumentală, desen puternic. Dar de ce îl colorează?

Gassert Elena. Amuzament femenin.

Ghiață Dumitru are un nume predestinat căci reușește ierni foarte interesante. „Patinajul" d-sale, deosebit compus, cerne gris-uri de cea mai bună calitate.

Ghiga Jenița. Notații de călătorie.

Grossman Margot. „Bazar" „mot-à-mot" Nu se înțelege nimic.

Hajös L. Emeric. Autoportret în peisagiu. Calități de culoare.

Iliescu Gheorghe. Câteva aquarele viguroase. O abilitate condusă de un sentiment veritabil.

(Va urma).

POLITICA EXTERNA

de MIHAIL POLIHRONIADE

Ce se petrece în Austria

N'am avut până acum prilejul de a ne ocupa de evenimentele care frământă Austria de mai mult de două luni.

Ele sunt deosebit de importante şi pentrucă presa noastră nu le-a comentat şi nu le-a explicat cititorilor în nici un fel, nota noastră nu e tardivă.

Evoluţia politicei interne austriace de la război încoace poate fi împărţită în trei perioade.

Prima începe în 1918 şi se sfârşeşte în 1922. Este epoca exclusivei dominaţii social-democrate cu corolarul ei obişnuit: anarhie politică, învrăjbire socială şi mai ales dezastru economic şi financiar.

In toamna lui 1921 turburări grave cu carcter revoluţionar şi xenofob izbucnesc în principalele centre austriace

Populaţia înfometată pradă magazinele, maltratează străinii şi alunecă pe panta radicalismului roşu.

Speriate, puterile Antantei sunt silite să intervină spre a menţine independenţa hibridei alcătuiri a tratatului de la Versailles: republica austriacă şi a evita comunizarea ei.

Austria capătă — prin intermediul Ligei Naţiunilor — un mare împrumut de consolidare şi de refacere financiară.

Concomitent cu aceasta, puterea trece din mâna social-democraţilor în mâna partidului *creştin-social*.

Partid conservator-burghez şi clerical, creştinii-sociali constituesc contraponderea politică şi parlamentară a social-democraţiei.

Austria se împarte între două blocuri politice şi parlamentare aproape echivalente ca forţă, *creştinii-sociali şi social-democraţii*.

Intre aceste două blocuri gravitează câteva mici grupări pangermanii şi agrarienii, care se aliază creştin-socialilor şi asigură astfel predominarea blocului burghez.

Prin urmare a doua perioadă se caracterizâ prin hegemonia creştinilor-sociali având pentru o bună bucată de vreme în frunte pe abilul Mgr. Seipel decedat anul trecut.

Social-democraţii rămân însă o forţă redutabilă care posedă şi o organizaţie militară „Schutzbund"-ul.

In 1927 se produce la Viena cunoscuta revoltă comunistă reprimată după turburări sângeroase şi devastări vandalice. In urma ei ia naştere, paralel cu „Schutzbund"-ul, o formaţie militară a extremei drepte, naţionaliste, conservatoare şi legitimiste, „*Heimwehrul*".

Noua organizaţie, condusă de prinţul Stahremberg, capătă repede o amploare considerabilă. La un moment dat, în 1930 îmi pare, Heimwehrul organizează chiar o lovitură de stat care nu reuşeşte.

De atunci o strânsă colaborare se stabileşte între Heimwehr şi creştini-sociali.

Dar triumful naţional-socialiştilor germani în alegerile din 1930 şi rapida lor ascensiune au repercursiuni importante şi în Austria. Führer-ul acordă o deosebită importanţă creărei unei mişcări similare în Austria!

Naţional-socialismul austriac se dezvoltă repede. Spre diferenţă de Heimwehr, partizan al Habsburgilor şi al independenţei Austriei, naţional-socialismul austriac propovăduește Anschlussul imediat.

Deci naţional-socialismul are de luptat pe de o parte cu Heimwehrul şi cu creştinii-sociali, repet partizanii unei Austrii independente şi legitimiste, iar pe de alta cu social-democraţia.

Aci intervine însă un element paradoxal.

Situaţia politică şi parlamentară a guvernului de coaliţie creştin-social—Heimwehr, având în frunte pe cancelarul Dolfuss e foarte şubredă.

Cancelarul nu mai e sigur în parlament deaceia împiedică întrunirea lui.

Social-democraţii şi naţional-socialiştii cer însă noi alegeri şi se află deci, deocamdată, pe aceiaşi baricadă.

De aci o serie de paradoxe şi de confuzii care caracterizează a treia perioadă.

Cancelarul Dolfuss a instaurat un regim dictatorial împotriva naţional-socialiştilor şi a social-democraţilor. Cei din urmă par a se fi resemnat, primii reacţionează violent şi urmăresc lovitura de stat.

Lucrurile se complică şi mai mult datorită intervenţiilor externe

Naţional-socialişti se bucură fireşte de sprijinul Reichului.

Cancelarul Dolfuss are însă sprijinul necondiţionat al puterilor ostile Anschlussului şi mai ales al Italiei, al cărui instrument este.

D. Mussolini nu acceptă, cel puţin momentan, Anschlussul şi încurajează o eventuală uniune austro-ungară sub egida Habsburgior şi sub protecţia Romei.

Dolfus şi Heimwehrul sunt instrumentele acestei politici la Viena şi Goemboes la Budapesta.

Iată deci cum Austria constitue singurul măr de discordie între Reichul naţional-socialist şi Italia fascistă.

Aşadar ceiace se petrece în Austria e interesant prin sine însuşi, prin jocul şi poziţia complicată a partidelor austriace, dar mai ales prin influenţa pe care evenimentele din republica vieneză o pot avea asupra relaţiilor italo-germane şi a politicei europene.

Lichidarea conservatorismului şi a marxismului în Germania

Ultimile două săptămâni ale politicei interne germane, se caracteriză prin ofensiva pornită de naţional-socialism împotriva organizaţiilor marxiste şi a conservatorilor.

Rapiditatea cu care naţional-socialismul păşeşte la realizarea statului totalitar e uimitoare.

Ceiace fascismul a înfăptuit — din punct de vedere al dominaţiei politice — în doi ani 1922 Noembrie—1925 Ianuarie) hitlerismul înfăptueşte în trei luni.

Primul obiectiv al naţional-socialismului a fost întotdeauna integrarea muncitorimei germane în naţiune.

Incă dinainte de a veni la guvern, Führer-ul izbutise să strângă sub faldurile drapelului său majoritatea proletariatului.

Cele trei luni de guvernare i-au permis să-şi desăvârşească opera.

Lucrul s'a făcut pe două căi. In primul rând o propagandă formidabilă şi o penetraţie activă, prin crearea de nuclee hitleriste, în proletariatul rămas credincios marxismului; în al doilea rând desfiinţarea tuturor organizaţiilor sindicale adverse.

Măsurile luate de Führer au fost uşurate de dispreţul stârnit în sânul proletariatului de laşitatea conducătorilor comunişti şi social—democraţi, care cedaseră totul fără a încerca cea mai mică rezistenţă.

Acest complex de împrejurări a făcut ca la 1 Mai, Adolf Hitler să ralieze în jurul său toată muncitorimee germană.

La 2 Mai sindicatele social-democrate au fost epurate de conducătorii lor şi ocupate de naţional-socialişti. Sindicatele naţionale, democrate şi catolice s'au supus de bună voe hitleriştilor.

In acelaş timp presa sindicală a trecu sub conducerea naţional-socialistă.

Aşadar întreaga mişcare sindicală germană e concentrată în mâna Führer-ului.

Iar opera de epurare a Reichului de cangrena marxistă a fost desăvârşită prin confiscarea averei partidului social-democrat.

Practic vorbind toată stânga germană e astfel desfiinţată.

Dar noul regim nu s'a mărginit numai la consolidarea situaţiei sale, ci a luat o serie de măsuri constructive în vederea realizărei socialismului naţional.

S'a instituit serviciul obligatoriu al muncii care va începe să funcţioneze din Octombrie şi s'au început o serie de lucrări publice importante în vederea reducerii şomajului.

Pe măsură ce tendinţele socializante ale noului regim se întăresc, raporturile cu elementele conservatoare devin mai dificile.

Seldtke şi „Căştile de Oţel" s'au încadrat partidului naţional-socialist iar conflictul cu Hugenberg se accentuează.

Hugenberg îşi vede pe fiecare zi atribuţiile micşorate şi va fi probabil silit să părăsească guvernul.

De pe acum se prepară o reformă a societăţilor anonime, un control al băncilor şi împărţirea latifundiilor ţăranilor.

Atotputernicii magnaţi ai industriei germane, care sub toate regimurile îşi impuseseră voinţa, sunt şi ei forţaţi să se supună.

In ziua de 3 Mai d-nii Krupp, von Bohlen şi Roechling au avut o întrevedere cu d. Hitler şi au trebuit să accepte un comisar naţional-socialist, dr. Wagner, pentru controlul „Federaţiei industriaşilor germani".

Insfârşit pentru a da o imagină fidelă a situaţiei, trebue să menţionăm şi opera de epurare morală, întreprinsă. Toţi prevaricatorii, din orice partid fac parte, sunt daţi pe mâna justiţiei.

Fostul primar centrist, Adenauer, din Colonia, fostul primar social-democrat Böss din Berlin, guvernatorul Gereke, naţional - german, directorul „Creditului Agricol" din Prusia Orientală, Hippel, naţional-german, sunt urmăriţi de Justiţie pentru prevaricaţiuni.

„Hoţii la puşcărie" este o lozincă pe care regimul salvării naţionale din Germania înţelege s'o aplice în plin.

Când ne va fi dat şi nouă să vedem regenerarea României?

Japonia, Rusia, China

Situaţia din Extremul Orient, de care nu ne-am ocupat în ultimile două luni, a trecut iarăşi printr'o perioadă de complicaţii.

Noul stat Manciurian, în spatele căruia stă Japonia, are relaţii foarte încordate cu Rusia Sovietică.

Relaţiile încordate se datoresc ostilităţii reciproce între Japonia şi Rusia Sovietică.

Cercurile militare japoneze, care conduc Nipponul, par a fi decise să lichideze comunismul în Extremul Orient.

Aşa dar s'ar putea, cu toată politica foarte prudentă practicată de Soviete faţă de puternica Japonie, ca un conflict să izbucnească din moment în moment.

Ultimul incident grav, şi până acuma netranşat, s'a datorat faptului că ruşii au luat pe teritoriul lor importante cantităţi de material rulant de pe liniile ferate manciuriene. După protestări şi ultimatumuri vehemente, se pare că lucrurile se vor aranja printr'o conferinţă.

Mult mai complicată însă, e problema războiului japono-chinez, care durează de aproape doi ani (18 Septembrie 1931) şi a cărui sfârşit nu se întrevede.

Guvernul din Tokio a declarat la început că scopul său este restaurarea independenţei Manciuriei. După cucerirea, „Pacificarea" şi „epurarea" Manciuriei s'a procedat la fel cu provincia Jehol, iar acum trupele nippone au trecut de marele zid chinezesc şi se apropie de Peking.

Nimeni nu poate să străbată intenţiile cabinetului din Tokio. Nimeni nu poate să lămurească dacă avem de afacе cu o adevărată nebunie militară, sau dacă Japonia crede că poate să cucerească întreaga Chină şi să instaureze — la Peking sau la Nanking — un guvern vasal et.

Intre timp situaţia financiară şi economică a Japoniei e disperată.

Bugetul pe 1933 prevede la cheltueli 2 300.000.000 yeni şi la încasări 1.300.000.000 yeni adică un deficit astronomic de un miliard de yeni. Pe de altă parte guvernul naţionalist chinez pare hotărît să nu cedeze şi să aducă actualul război de guerillă până la ultimul om. Bineînţeles că nădăjdueşte fie o prăbuşire internă a Nipponului fie o intervenţie a puterilor în cazul continuării ofensivei japoneze.

Reprezentantul Micei Antante la Palatul Sturza

Roosvelt, Macdonald, Herriot

Conversaţiile dela Washington s'au terminat, aşa cum pronosticasem, fără nici un rezultat pozitiv.

D-nii Macdonald şi Herriot s'au întors fiecare în patrie, încercând să prezinte simplele schimburi de păreri avute peste Ocean, drept realizări efective.

Deocamdată, după conferinţa dela Washington situaţia e următoarea:

1) Lupta între dolar şi liră continuă, ambele ţări încercând să practice dumpingul în materie de comerţ exterior. Canada devalorizându-şi şi ea moneda, haosul a crescut.

2) Atât Anglia cât şi Statele Unite încearcă să atragă Franţa pe panta devalorizării monedei.

3) Se încearcă punerea în practică a unui armistiţiu vamal între Franţa, Anglia şi Statele-Unite. Incercarea întâmpină rezistenţe mai ales în Franţa.

4) Intre d-nii Roosevelt şi Macdonald pare a fi intervenit un acord spre a sili Franţa să dezarmeze pe baza unui tratat consultativ semnat de Anglia şi de Statele-Unite.

Iată cum se prezintă lucrurile după celebrele discuţii avute de cei trei conducători la Washington. Nici o schimbare importantă şi nicio îmbunătăţire în situaţia lumii.

Dimpotrivă! In America confuzia creşte şi preşedintele Roosevelt întâmpină dificultăţi din ce în ce mai mari.

Tezaurul continuă a fi într'o stare foarte proastă iar creşterea rapidă a preţurilor în detail, consecinţă firească a inflaţiei, a produs o vie agitaţie în sânul muncitorimii.

Federaţia sindicatelor americane, *Federation of Labour* a cerut energic mărirea salariilor

Deasemenea băncile şi asociatiile de creditori protestează vehement.

Poziţia d-lui Roosevelt nu este aşa dar de loc comodă.

Credinţa că o simplă jonglerie monetară poate pune capăt crizei de structură a societăţii capitaliste, se dovedeşte astfel, încă odată, iluzorie.

* * *

In schimb d. Herriot bate monedă bună de pe urma călătoriei sale.

Presa de stânga şi presa de mare tiraj sunt pe cale să edifice un adevărat mit Herriot. Atacurile furioase ale dreptei franceze dovedesc că socoteala stângei are sorţi de reuşită.

In orice caz guvernul d-lui Daladier nu pare a mai avea mult de trăit şi d. Herriot îşi pregăteşte reintrarea în fruntea cabinetului şi la Quay d'Orsay.

Spectacolul frământărilor şi a intrigilor politicei democratice franceze, precum şi sterilitatea ei, comparat cu grandioasa operă din Germania, e edificator.

Gandhi şi India

Mahatma Gandhi a anunţat un nou post. Prilej de emoţie în întreaga presă mondială şi în cercurile conducătoare britanice.

Fără a ne emoţiona peste măsură vom căuta să analizăm evenimentele din India şi să lămurim telegramele ininteligibile pentru nespecialişti.

Se ştie că în urma repetatelor campanii de nesupunere organizate de Gandhi, guvernul britanic a crezut necesar să curme agitaţia acordând anumite reforme constituţionale. Incă de acum trei ani s'a întrunit — în două sesiuni — la Londra, aşa numita conferinţă a „Mesei Rotunde", unde prinţii indieni, reprezentanţii maselor musulmane şi hinduse precum şi membrii cabinetului englez au căutat să statornicească principiile nouei constituţiuni.

In această conferinţă Anglia avea un joc destul de uşor datorită imenselor divergenţe dintre prinţi şi masse, musulmani şi hinduşi, diferitele caste şi rasse din continentul indian.

Aceste divergenţe n'au putut fi nici astăzi aplanate cu toată acţiunea şi influenţa lui Gandhi.

Gandhi a încercat însă de a uni, cel puţin, pe aderenţii hinduismului.

In cursul anului trecut, faţă de rezistenţa obstinată a castelor hinduse de a acorda egalitate de drepturi celor din afară de caste, intervenise o hotărâre a guvernului britanic care tranşa chestiunea.

Gandhi a refuzat însă soluţia britanică, pe tema că nu străinii au să tranşeze diferendele din sânul comunităţii hinduse.

Şi ameninţând că se va lăsa să moară de foame, datorită enormului său prestigiu, a obţinut de la castele superioare să acorde pariaşilor mai multe drepturi de cât le acordase Marea Britanie.

Dar acordul n'a fost pus în practică şi spre a forţa castele superioare să-l respecte Gandhi a anunţat postul de trei săptămâni.

Prestigiul, veneraţia, iubirea de care e înconjurat Mahatma Gandhi îl vor face, probabil, să obţină ce urmăreşte, cu ajutorul mijloacelor care par puerile europenilor. Este un exemplu uimitor de ceiace poate face prezenţa unui mare conducător, într'un continent de o întindere apropiată Europei şi numărând 350.000.000 locuitori.

Totuşi influenţa lui Mahatma Gandhi e în scădere.

Nu poţi ţine un popor întreg într'o stare de neasemuită încordare timp de ani de zile, fără rezultate vizibile.

Ori roadele acţiunii lui Gandhi sunt până acum destul de modeste.

De aci două tendinţe egal de periculoase pentru Gandhi, una de înţelegere, de compromis cu englezii şi alta extremistă de stânga. Propaganda comunistă a fost de altfel mult intensificată în India în ultimul timp.

Acestea sunt, în linii mari poziţia lui Gandhi şi situaţia politică actuală în India.

AUR...

de Alexandru Constant

AURUL ȘI CRIZA ECONOMICA

La conferința economică mondială de la Londra din 12 Iunie, se vor infrunta două teorii asupra crizei și implicit, două soluțiuni : 1) *teoria monetară*, susținută de personalități de mâna intâia din lumea economiștilor anglo-saxoni și 2) *teoria economică*, reprezentată in deosebi prin economiștii francezi. Prima teorie este o apdicațiune contemporană a teoriei cantitative a prețurilor. Cunoaștem teoria cantitativă a prețurilor. Conform acestei teorii, prețurile variază in raport direct cu cantitatea mijloacelor monetare în circulație și cu viteza circulației lor, cantitatea bunurilor, rămânând invariabilă. Dacă notăm moneta metalică cu M, biletele in circulație și reglementările fără plată respectiv prin M' și M'', viteza circulației acestor mijloace monetare prin V, V' și V'', prețul prin P și cantitatea bunurilor prin O, se poate stabili următoarea ecuație a prețurilor:

$$\frac{MV+M'V'+M''V''}{Q}=P$$

Teoretic deci putem spune că o augmentare sau o diminuare a contității mijloacelor monetare are ca efect o ridicare sau o coborîre a prețurilor și anume — după partizanii radicali ai teoriei — o ridicare sau o coborîre a tuturor mărfurilor fără excepție, cu condiția ca acestea să nu-și varieze cantitatea. Dar fluctuațiile prețurilor pot fi determinate și prin variația celuilalt factor al ecuației, cantitatea mărfurilor. Practic deci este dificil de a doza intre cei doi factori doza responsabilitatea unei ridicări sau coborîri a prețurilor. Se pare că cele mai adeseori, variațiile celor doi factori, M și Q, sunt inverse și că acțiunile lor se conjugă într'un singur efect, ridicarea sou coborîrea prețurilor. O privire în trecut este edificatoare.

DOUA CRIZE

In cursul sec. al XIX. s'au inregistrat două crize puternice: în 1820 și în 1875. A propos de aceste crize, cari sunt în principal crize agricole. Daniel Zola observă că „prima a fost precedată de o diminuare a producției metalelor prețioase între 1800 și 1820", iar a doua a fost precedată de asemeni de o contracțiune monetară universală, efect al adopțiunii monometalismului aur de către majoritatea statelor europene și a acumulării acestui metal, devenit singura monetă internațională, în pivnițele băncilor de stat a Franței, Germaniei, Angliei etc. Această „revoluție monetară" echivala cu o diminuare a producțiunii aurului, care devine insuficient pentru nevoile circulației.

In acelaș timp, economistul Leroy Beaulieu afirma, în al său „Traité d'économie politique", că depresiunea prețurilor provine din *abundența producției*, din reducerea prețurilor de cost, din perfecționarea utilajului comercial și din diminuarea cheltuelilor, lucru nedesmințit de fapte, căci, atât în 1820 după războaiele napoleoniene, cât și în 1875, după războiul fraco-german, piața europeană a fost inundată de mărfuri, depășind nevoile consumatorilor. Suntem deci îndreptățiți a conchide din cele ce preced, că *scoborirea prețurilor urmează acțiunii combinate a aurului și a mărfurilor.*

ASPECTUL MONETAR AL CRIZEI ACTUALE

Care este rolul aurului în criza actuală? Acest rol a fost amănunțit studiat de către „Delegațiunea aurului", întrunită cu doi ani în urmă la Geneva sub auspiciile S. N. Problema a fost analizată sistematic într'o serie de rapoarte, cari sunt semnate de experți ca Laveday, Cassel, Henry Strakosh etc.

Astfel s'a cercetat evoluția producțiunii de aur din lume evoluția cifrei circulației monetare, bazată pe acest aur, și, în fine, evoluția volumului tranzacțiunilor.

In privința stockului mondial de aur, se constată o creștere de la 8.773 milioane dolari, în 1913, la 10.949 milioane în 1928, adică un procent de creștere de 22 la sută. In acelaș interval de timp circulația monetară de aur, în loc să crească proporțional, cum ar fi fost de așteptat, se comprimă în mod neobicinuit, trecând de la 3.828 milioane dolari în 1913, la 914 milioane dolari în 1928. Fenomentul se explică prin concentrarea aurului în institutele de emisiune. Această contracțiune a circulației monetare aur este compensată printr'o lărgire a circulației fiduciare, astfel încât se ajunge la o circulație monetară totală, aur și hârtie, cu mult superioară creșterii stokului de aur (22 la sută).

Intr'adevăr, circulația monetară totală din lume — afară de Rusia — trece dela 11.415 milioane dolari în 1913, la 16.975 milioane dolari în 1928, ceeace poartă procentul de creștere a circulației la 48 la sută.

Acum, ținând seama de ridicarea prețurilor între aceste două date, evaluată la 40 la sută, ajungem la rezultatul unui excedent de creștere a circulației monetare, peste ceeace era necesar pentru a para ridicarea prețurilor, de 2.83 la sută pe an. Acestui excedent de circulație monetară i se opune o creștere a volumului tranzacțiunilor, —a producției,—calculată de Gustav Cassel la toul de 3 la sută pe an. Diferența între 2.83 la sută și 3 la sută reprezintă surplusul tranzacțiunilor, sau, dacă revenim la ecuația prețurilor, creșterea lui Q față de M, creștere care se traduce printr'o micșorare a lui P, a prețurilor.

Acest calcul e valabil nu numai pentru anul 1928, ci — și mai ales — pentru anii următori de adâncire a crizei, deci de creștere a coeficientului diferențial dintre circulație-aur și tranzacții-producție. In anii următori intervine în proporții mai mari, pe lângă presupusa insuficiență a creșterii anuale a stokului de aur, și *seterilizarea* lui de către marile institute de emisiune, Federal Reserve Banks și la Banque de France, ale căror rezerve metalice reprezentau în 1930 față de circulație, respectiv 54 la sută și 79 la sută, iar totalul lor 2/3 din aurul mondial. Or, cum sterilizarea însemnează non-utilizarea aurului în credite, numai pentru a asigura băncii de emisiune respective o puternică margene peste proporția legală, ea echivalează, prin efecte, insuficienței de producție a aurului.

SOLUȚIUNI MONETARE

Din analiza acestor cifre și din perspectivele sumbre ale producției viitoare de aur (care în 1940 va fi de 314 milioane dolari față de 400 milioane în prezent). Delegația aurului și-a format convingerea că, pentru a se evita o continuă cădere a prețurilor, trebuie : 1) să se utilizeze aurul existent cât mai rațional, creindu-se maximum de credit pe baza lui, deci redistribuindu-se între diversele bănci de emisiune după necesități și 2) să se reducă proporția legală a aurului față de exigibilități de la 33 la sută cât e în prezent, la 25 la sută, sau 20 la sută. De altfel, aceste proporții sunt cu totul arbitrare, nefiind dictate de nici o considerație științifică, ci numai de una psihologică. Această reducere a proporției legale s'ar traduce printr'o creștere a circulației fiduciare, exact ca în cazul unei restabilizări a unității de măsură a valorilor, adică a unei noui definiri a sale printr'o cantitate mai mică de metal prețios, cum propune astăzi, președintele Statelor-Unite, Roosevelt. Efectul stenic al acestei operații ar fi o ridicare generală a prețurilor, o intensificare a producției, într'un cuvânt, prosperitatea generală. Dimpotrivă, în perioadele de furioasă ascendență a prețurilor, s'ar putea mări cantitatea de aur a unității monetare, ceeace ar avea drept rezultat contracțiunea circulației fiduciare și stăvilirea prețurilor. Prin aceste operații moneda este dirijată, devine, după expresia lui Irving Fisher *„managed currency"*.

O SOLUȚIE ECONOMICA

Trebuie să observăm, din cele ce preced că, atunci când e vorba de o soluție a crizei prețurilor, nu se atinge nimeni de cel de al doilea factor al ecuației lor, de cantitatea mărfurilor, deși problema se mai poate rezolva și altfel, prin diminuarea acestei cantități. Aci abordăm cea de a doua soluție a crizei prețurilor.

Sistemul distrugerii mărfurilor pentru a le valoriza a fost dese ori practicat în economia modernă: Brazilia l-a practicat pentru cafea, Olanda pentru ceai, cauciuc etc. Acest sistem, care urmărește exclusiv randamentul financiar, apare barbar. Ceva mai rațional este sistemul limitării preventive a producțiunii sau a dirijării ei în marginea necesităților consumației. Or, această armonizare între producție și consumație este destul de dificilă în ceeace privește produsele industriale. Intr'adevăr, consumația produselor industriale, de lux, este foarte elastică. Nici odată nu se poate indica un termen apetitului de produse industriale al omului. Nu tot astfel se petrec lucrurile cu produsele de prima necesitate cum sunt produsele alimentare.

CRIZA AGRICOLA ȘI SOLUȚIA EI ECONOMICA

Aci se pot calcula aproximativ nevoile omului; odată stabilit un standard, ușor producția se ajustează consumației totale, ținând cont de cifra populațiunii. Convingerea noastră este că *actuala criză agricolă se datorește tocmai SUPRAPRODUCȚIEI ANARHICE a cerealelor, cari nu pot fi absorbite de necesitățile de consum ale populației,* — evoluată numericește într'un ritm mai lent — *oricât de mult s'ar infuza, prin credit ieftin, forțe capacității de cumpărarea masselor.*

CRIZA INDUSTRIALA ȘI SOLUȚIA MONETARA

Sistemul creditului ieftin — *call money*. — facilitat printr'o modificare a substratului metalic al unităților de valoare sau printr'o reducere a rezervelor metalului galben de către institutele de emisiune sau prin adoptarea unui nou sistem monetar, ancorat de mărfuri nu de insuficienta banchiză de aur, s'ar putea practica numai pentru fecundarea producției și stimularea consumației produselor industriale.

Căci apare într'adevăr paradoxală astăzi *tirania aurului*. Oricâte neprețuite servicii ar fi adus el în trecut economiei capitaliste, temperând și disciplinând eroismul începutului și făcând posibilă comunitatea economică internațională, astăzi se dovedește sub nivelul funcțiunilor ce i se atribuie, ținând pe loc progresul, în cât o reformare a sistemului fondat pe el sau o abandonare a lui apare imperioasă.

Iată una dintre problemele captivante, care va forma, la Londra, obiectul unor discuțiuni cantradictorii acerbe și asupra soluțiunii căreia e riscant să prognosticăm.

Repartizarea aurului în lume

E interesant de cunoscut în ce raport se găsesc, din punctul de vedere al rezervelor aur, cele două grupe de state, inglaționiste și anti-inflaționiste, grevitând în jurul Statelor Unite și al Frației.

In 1931 Ianuarie 1933 situația se prezintă astfel :

Din totalul de aur al omenirii — vorbim de aurul băncilor de emisiune — de 11.647 milioane dolari, primul grup de state posedau 4.977 milioane dolari, repartizat în felul următor :

I State inflaționiste

Statele Unite	4.071	mil. dolari
Anglia	606	„ „
Canada	139	„ „
India britanică	162	„ „
Total	4.977	„ „

Al doilea grup posedau 4.471 milioane dolari, cu următoarea repartizare :

II State anti-inflaționiste

Franța	3.219	mil. dolari
Belgia	362	„ „
Olanda	415	„ „
Elveția	477	„ „
Total	4.471	„ „

Acesta fiind raportul de forțe exprimat în aur, de ce parte va fi victoria în marele duel de la Londra ?

Alexandru Constant

Schimbul de populații

de C. I. Papanacea

După câte îmi amintesc, această chestiune n'a fost pusă și nici cercetată la noi în vederea rezolvării problemei minoritare. Faptul este explicabil. De la războiu încoace oficialitatea noastră se mişcă în această materie numai pe liniile trasate de ideologia Instituției de la Geneva care preconizează cea mai largă toleranță față de minoritățile etnice.

Considerentele principale cari se invocă în susținerea acestei ideologii s'ar putea rezuma în două puncte esențiale:

1. **Un considerent de echitate.** Este firesc ca statele cari au la baza existenței sau măririi lor teritoriale, principiul „autodeterminării popoarelor", să garanteze ca un corolar al acestui principiu, libertatea pentru desvoltarea etnică a minorităților cari, prin situația lor geografică din sânul altor națiuni, nu se pot autodetermina.

2. **Un considerent de politică pacifistă.** Numai un regim de largă toleranță față de minoritățile etnice circumscrise în granițele statelor Europei de după războiu poate feri continentul nostru de noui convulsiuni și încleștări războinice asigurând tot odată și armonia necesară între diferitele națiuni conlocuitoare din cadrul aceluiaşi stat

Aparența acestor principii este seducătoare. Și fără îndoială numai așa se explică faptul de cezărim adesea ori în rândul celor cari le însușesc mulți buni români ale căror sentimente patriotice nu pot fi puse la în doială

In realitate însă lucrurile se petrec cu totul altfel dintr'o cercetare mai atentă se poate constata:

1. Că o politică de concesiuni și de largă toleranță față de minoritari este departe de a duce la armonia dorită și a predispune la o colaborare „pentru consolidarea patriei comune" cum se prefac că speră politicianii noștri. Dimpotrivă. O asemenea politică care mai întotdeauna este socotită de minoritari ca un simptom de slăbiciune, le excită pofta de noui revendicări, îi încurajează în rezistența lor națională și le întărește credința care instinctiv o mângâie orice minoritate ori cât de nevolnică ar fi ea, că așezarea statului dominant este provizorie. In felul acesta lupta dintre minoritate și majoritate tinde să se perpetueze, căci națiunea dominantă renunțând de dragul Genevei la o rapidă lichidare, se lasă sfredelită de acțiunea întotdeauna negativistă și subversivă a cariei minoritare împedecând-o în sforțările sale către progres;

2. Că aceste minorități consolidate constitue cele mai periculoase focare de unde în mod permanent se vor alimenta cele mai multe din viitoarele războaie. Acțiunea revizionistă este o dovadă concludentă

In lumina chiar acestor sucinte considerațiuni nu este greu de văzut cât de perfidă este masca principiilor așa zise generoase pe cari le difuzează cu atâta ipocrizie instituția iudeo-masonică de la Geneva.

(Continuare în pag. VIII-a).

COMUNICATUL „GARZII DE FIER"

Suntem rugaţi din partea Secretariatului central al Gărzii de Fer, să dăm publicităţii următoarele:

1) Din ordinul şefului Legiunii, se suspendă pe timp de una lună, apariţia revistei „Pământul Strămoşesc" şi tuturor foilor legionare oficiale. In acest interval vom dovedi că mişcarea legionară disciplinată şi stăpână pe sine va triumfa pe fiecare zi şi fără ziare pe care să nu se mai obosească nimeni a le confisca dela Poştă.

2) Cărticica şefului de cuib va apare mai târziu.

3) Toată lumea legionară îşi caută de treabă ca şi până acum.

4) Botezul jertfei primească-l fiecare cu salut de bucurie. Fiecare lovitură în piept sau în faţă, fiecare ofensă va fi mâne, când soarele biruinţii va luci pe cerul nostru, o rană glorioasă.

5) Tuturor acelor cari ne lovesc le vom răspunde şi cu atât mai mult cu cât întreaga opinie publică a ţării ştie că nu suntem vinovaţi cu nimic pentru a merita prigoniri şi schingiuiri.

6) Se vor înainta rapoarte amănunţite de tot ce se întâmplă, pe noua adresă:

Parcul Ferdinand, str. F, No. 20.

Hotărîrile şefului Legiunii se vor cunoaşte la timp.

Secretar Central,
Preot legionar **Ion Dumitrescu**
Bucureşti, Mai 1935.

Teroarea deslănţuită

BARBARIILE DELA LEGIUNEA DE JANDARMI

Pentru vina de a fi voit să înfiinţeze o bibliotecă legionară în comuna Bălăceanu din judeţul Ilfov, şase legionari şi două legionare sunt arestaţi şi aduşi la legiunea de jandarmi.

Aci băeţi şi fete sunt crunt bătuţi de d. maior Andrei Ionescu, *comandantul legiunei.*

D. maior nu se sfieşte să repeadă pumni în obrazul şi în pieptul fetelor deşi poartă uniforma armatei române, chezăşie de cavalerism.

— „TE LAŞI DE GARDA DE FIER?"

Dar nu numai cei arestaţi pentru vini imaginare slujesc d-lui maior spre descărcarea nervilor.

Legionarul Vasilescu aflând de păţania camarazilor săi vine să se intereseze de soarta lor.

Pentru simplul motiv că face parte din „Garda de Fier" este legat, trântit la pământ şi întrebat: — „Te laşi de Garda de Fier?" Răspunsul negativ îi atrage o bătae soră cu moartea.

De astă dată d. maior Andrei Ionescu înţelege să facă operă pedagogică, fiindcă toţi cei arestaţi asistă — legaţi — la bătae.

SCHINGIUIREA BATRANULUI IACOB BARSAN

In sfârşit seara, tatăl uneia din legionare, d. Iacob Bârsan, în vârstă de şaizeci şi cinci de ani, aflând de arestarea copilului său vine şi el la legiune unde este lovit atât de grav încât are o coastă ruptă şi nu se ştie dacă va scăpa cu viaţă.

13 ZILE ARESTAT FARA MANDAT DE ARESTARE

Dar teroarea nu se exercită numai în preajma Bucureştiului. In celălalt capăt al ţării, în Nordul Ardealului, legionarul Iosif Bozântan e arestat — fără nici o vină — plimbat din post în post şi din oraş în oraş, 300 kilometri pe jos.

După treisprezece zile i-se dă drumul.

Bine înţeles, în legalista noastră democraţie nimeni nu se miră de această samavolnică deţinere.

LA SLOBOZIA

La Slobozia, în judeţul Ialomiţa, d. doctor Pantelimon, conducătorul organizaţiei „Gărzii de Fier" din Ialomiţa este arestat în locuinţa sa la ora unu noaptea.

Agenţii forţei publice îl ridică şi-l trimit la Călăraşi.

Motivul?

Săptămâna viitoare au loc la Slobozia alegeri comunale şi „Garda de Fier" nu trebue să depună listă.

CAZUL DELA CLUJ

Arestările arbitrare, deţinerile samavolnice, bătăile, schingiuirile au creat în rândurile legionare o stare de legitimă revoltă.

Ea explică riposta bravilor studenţi legionari de la Cluj care — percheziţionaţi fiind tot în miez de noapte — au sechestrat poliţia şi i-au cântat tot repertoriul legionar.

Clujul întreg râde pe păţania eroicilor poliţişti.

INDEMN

In faţa prigoanei şi a teroarei dezlănţuite legionarii să-şi păstreze calmul! Şi să fie mândrii că din toate organizaţiile naţionaliste singură „Garda de Fier" suferă prigoană.

Este o recunoaştere a forţei şi a intransigenţei noastre.

Noi cei de aci, care suferim alături de legionari şi sângerăm de rănile lor, le trimitem mesajul nostru de admiraţie şi convingerea noastră nestrămutată în victorie.

AXA.

Provocările evreeşti

De când Adolf Hitler a început în Germania purificarea de lepra semită, evreii de pretutindeni şi-au pierdut tradiţionala prudenţă şi au devenit direct provocatori. Nicăeri însă actele de provocaţiune, impertinenţa şi neruşinarea evreească n'au luat proporţiile de la noi.

Trecem peste boicotul organizat, sub oblăduirea paternă a autorităţilor româneşti, împotriva comerţului german. O acţiune criminală îndreptată împotriva economiei româneşti şi care duce fatal la o ruptură de cea mai mare piaţă de desfacere a produselor noastre, piaţa germană.

Dar în afară de aceasta evreii lovesc în însăşi naţiunea românească.

Circulara societăţii studenţilor evrei din Cluj prin care cer pur şi simplu conaţionalilor lor, care trăesc şi mănâncă pâine în România, să concedieze orice creştin, pe care l-ar avea în serviciul lor, şi să angajeze semiţi, e nemaipomenită.

Românilor li se refuză în România dreptul la viaţă! Ţara noastră devine o colonie semită.

Insfârşit agresiunea de la Iaşi, lovirea studentelor şi a studenţilor români de către liota evreească arată cât de departe a ajuns îndrăzneala lor.

Guvernul trebue să ia măsuri, cât mai e timp, căci o asemenea situaţie e intolerabilă şi nici nu va mai fi tolerată.

Dar naţional-ţărăniştii, tributarii băncilor şi a voturilor semite, preferă să dizolve organizaţiile naţionaliste.

Ziua victoriei se apropie însă! Ziua redeşteptării şi a izbăvirii trebue să vină! Şi atunci lepra semită va fi stârpită cu fierul roşu.

Ottulescu „gafă"

D-l Emil Ottulescu, unul din avocaţii buni ai Baroului de Ilfov, a fost de Paşte în Germania, să se „recreeze". Până aci nimic de zis! D-l Emil Ottulescu s'a bucurat întotdeauna de tutelarul sprijin al răposatului Vintilă Brătianu, a fost deci băgat în comisii şi comitete şi e un om bogat. Are cu ce să se plimbe şi din ce să se recreeze!

La întoarcere însă d. Emil Ottulescu s'a simţit dator să împărtăşească publicului bucureştean impresiile d-sale din „Germania naţional-socialistă".

In faţa unei săli pline de tot ce are Bucureştiul semit mai select, diverşi Fildermani, Pincaşi, Arié, Niemiroveri, etc. avocatul bucureştean a criticat vehement politica de deparazitare inaugurată de cancelarul Hitler în Germania.

D-sa a unit „glasul său" la „protestul lumii civilizate" şi s'a bucurat a doua zi de largi recenzii în toată presa semită.

D-lui Emil Ottulescu am voi să-i amintim două lucruri: că toată viaţa d-sale n'a fost decât un bun avocat şi... atât şi că-i şade rău, acum la ramoleală, să se dedice celor intelectuale.

Şi pentrucă suntem pe panta amintirilor ne revine în minte o scenă penibilă, petrecută acum doi ani în parlamentul Iorga-Argetoianu.

Un domn cu monoclu şi cu „r-r-r" în glas, din întâmplare acelaş Emil Ottulescu, evadat dela bară la tribuna parlamentului, raportorul mesajului, sărea, cu o remarcabilă dexteritate, din strachină în strachină.

La sfârşitul apelpisitului discurs, d. dr Lupu caracterizează astfel pe bătăiosul raportor: Ottulescu, Gafă!

După doi ani acelaş Ottulescu-Gafă a părăsit iar bara şi s'a trezit la o catedră, comiţând o nouă serie de gafe.

D-le Ottulescu, d-le Ottulescu rămâi la bară, la ce te pricepi, şi nu mai evada nici în parlament şi nici într'o sală de conferinţe, căci îţi transformi porecla în renume!

Palestina românească

Teodor Herzl, fondatorul sionismului, după multă chibzuinţă, găsise că cel mai bun mijloc de a rezolvi problema semită este fixarea evreilor într'un colţ de lume, crearea unui cămin naţional evreesc.

Mânat de consideraţii istorice Herzl s'a gândit la o reintoarcere în massă a evreilor în Palestina.

Coreligionarii săi au avut însă mai mult spirit practic ca fondatorul sionismului şi în loc să se oploşească pe văile Iosafatului şi în smârcurile Mării Moarte au socotit că e mai uşor de colonizat bucata de pământ dintre Nistru şi Tisa numită România şi locuită de un neam păcătos de tolerant.

Dar să nu ne pierdem în consideraţii vagi şi să venim la cifre.

Câteva statistici!

Iată cum s'au repartizat studenţii basarabeni care au urmat la Universitte din Iaşi între 1918/19—1929/30. (Vezi „Basarabia în statistica Universităţii din Iaşi" de Onisifor Ghibu. Extras din „Arhiva pentru Ştiinţa şi Reforma Socială", anul X, n-rele 1—4).

Litere, 156 Români 35 Evrei.
Ştiinţe 529 Români 120 Evrei.
Drept 426 Români 381 Evrei.
Medicină 186 Români 733 Evr.
Farmacie 9 Români 525 Evrei.
Total 1306 Români 1794 Evrei.

In anul şcolar 1932—1933 numărul studenţilor evrei şi români la Facultăţile de Medicină şi Farmacie din Iaşi e respectiv următorul:

Medicină 75 Români 82 Evrei.
Farmacie 25 Români 90 Evrei.

In Baroul de Ilfov s'au înscris de la Paşte până acum 200 de evrei şi 40 de creştini.

La secţiile comerciale avocaţii pledanţi se repartizează astfel:

Secţia I-a 70% evrei şi **30%** creştini.

Secţia II-a 75% evrei şi **25%** creştini.

Fără comentarii!

Şi d. Petrovici

D-l Ion Petrovici, ilustrul domn Petrovici, mediocrul profesor de filozofie dela Iaşi, beneficiarul tuturor banchetelor de primire a tuturor partidelor politice s'a pronunţat! România şi Europa, pământul şi Oceanele, astrele şi Universul aşteptau ca d. Ion Petrovici să se pronunţe şi... d. Petrovici s'a pronunţat!

D. filozof dela Iaşi e şi d-sa contra „exceselor antisemite din Germania" care „au îndoliat lumea civilizată"! Şi astfel Europa a luat act de ralierea d-lui Petrovici la opiniile lumei civilizate iar şerpuitcarea reptilă politică şi-a asigurat câteva săptămâni de osanale în presa evreiască dintre Nistru şi Tisa. Cât despre conştiinţă, scrupulozitate, respect de adevăr, ele nu trebuesc căutate la Ion Petrovici.

De ce să-i ceri omului ceeace nu are?

Lovitura măgarului

Retragerea demnă calmă şi tăcută a d-lui Iuliu Maniu din capul partidului naţional-ţărănesc a fost primită cu bucurie de întreaga noastră lume politică. Lipsită de orice ţinută etică, cufundată în servilism, obişnuită cu practicarea sportului spinărilor încovoiate, lumea noastră politică s'a bucurat c'a fost descotorosită de un om al cărui guler tare se unea cu o serobită intransigenţă.

Dar dacă debarcarea sfinxului de la Bădăcini a fost primită cu bucurie, bucuria a fost deceută.

Singur d. Octavian Goga, poetul pătimirei noastre, s'a simţit dator să aplice o palmă pe obrazul răbdător al celui învins.

Şi e cu atât mai trist!

D. Octavian Goga e un politician de suburbie, ca toată fauna abjectă a conducătorilor noştri de astăzi.

Dar d. Octavian Goga e în acelaş timp poetul pătimirei noastre, e luptătorul naţionalist dinainte de război, e gazetarul de nobilă rassă care a scris cândva, e mult de atunci, un celebru articol: **„Pleacă şi Maniu"!**

Cum de a putut d. Octavian Goga uita toate acestea? Cum de s'a putut uita pe sine pălmuind un învins?

Iată unul din primele obiective ale revoluţiei naţionale care se va produce dintr'o neînduplecată necesitate: să impună decenţă în viaţa noastră publică şi să impună intelectualilor români respectul funcţiunei lor!

SCHIMBUL DE POPULAŢII

de C. I. Papanacea

(Continuare din pag. VII-a)

O revizuire dar a concepţiei de până acum în problema minorităţilor este necesară şi se impune sub presiunea realităţilor şi a experienţei dobândite. In locul unei politici de conservare a problemei minoritare să se introducă una de lichidare. Numai aşa se pot pregăti şi asigura condiţiile unei păci durabile şi în această direcţie trebuesc îndreptate sforţările tuturor acelora cari sunt pătrunşi de acest ideal.

Unul din mijloacele cele mai eficace pentru stingerea litigiilor minoritare este SCHIMBUL DE POPULAŢII între statele cari în mod reciproc au sub stăpânirea lor eterogeni adică conaţionali de ai statului respectiv.

Avantajele cari decurg din repatrierea minorităţilor în ţările lor de origine sunt imense şi legitimează ori câte sacrificii ar cere această extrem de anevoioasă operaţiune când este concepută în mod radical.

Să enumerăm câteva:

1) Descleştează milioane de suflete cari în aceleaşi unităţi politice se hărţuesc în mod steril în lupta lor de conservare sau dominaţie, în dauna progresului.

2. Concentrează în state pur naţionale toate forţele de cari dispune fiecare popor şi le mobilizează într'un avânt de creaţie pozitivă.

3. Inlesneşte în mod considerabil cooperarea între popoare şi stinge resentimentele trecutului etc.

O ilustraţie concludentă a celor afirmate mai sus o oferă schimbul de populaţii intervenit imediat după războiul Mic-asiatic între Turcia şi Grecia şi ceva mai târziu între Bulgaria şi Grecia.

Rezultatele acestui schimb de populaţii au fost salutare pentru pacea din Balcani. Căci de pe urma lui grecii s'au vindecat de grandomania milenară a „Megali Idei" făcând pentru prima dată, o politică de realităţi prin naţionalizarea Macedoniei de sub stăpânirea lor; bulgarii şi-au mai retuşat din aspiraţiile lor cari gravitau spre marea Adriatică, iar turcii rămaşi singur la ei acasă, au putut face temerarele lor salturi pentru modernizarea într'un ritm puţin obişnuit, a vieţii lor publice şi private.

In ordinea politicei imediate s'a înlocuit într'un timp nebănuit de scurt, secolara ură dintre turci şi greci printr'o prietenie din ce în ce mai sinceră, iar tensiunea de vrajbă între bulgari şi greci a scăzut în mod simţitor.

In România problema minoritară văzută prin prizma soluţiei schimbului de populaţii prezintă 3 aspecte principale:

1. Minorităţile în a caror ţări de origine trăesc conaţionali de ai noştri (Bulgaria, Jugoslavia, Ucraina).

2. Minorităţi în a căror ţări de origine n'avem conaţionali sau avem foarte puţini în raport cu numărul lor de la noi (Ungaria, Germania).

3. Minorităţi cari n'au patrie. Jidani şi eventual ţigani.

Nu intenţionăm să desvoltăm în cadrul acestui articol toate chestiunile cari le ridică această gingaşe problemă. Poate vom reveni cu altă ocazie. De data aceasta ne mărginim numai să arătam că schimbul de populaţii cu primele ţări din categoria întâia şi în special Bulgaria se poate realiza fără mari dificultăţi.

De altfel această translaţie de popoare se petrece în mod natural chiar sub ochii noştri.

Dezastrul din Asia Mică şi consecinţa sa, schimbul populaţii intervenit între Grecia şi Bulgaria a determinat exodul aromânilor din aceste două ţări şi colonizarea lor în Cadrilater. Aceste colonizări determină şi mai ales vor determina emigrarea populaţiei bulgăreşti din Dobrogea, cari la rândul ei, odată ajunsă în Bulgaria, va împinge pe drumul repatrierii pe toţi românii din Macedonia şi din Timocul bulgăresc. Operaţiunile acestor importante dislocări de mase vor fi simţitor înlesnite prin faptul că numeroasa populaţie turco-tătară din Dobrogea şi Bulgaria forţată de noile aşezări şi atrasă de politica colonizatoare a lui Kemal-Paşa, va preferi să meargă în ţara ei de origine unde atâtea terenuri disponibile aşteaptă nelucrate în urma exodului celor 1.500.000 refugiaţi greci.

In asemenea împrejurări, rolul statului nu este decât să înlesnească şi să consfinţească o stare care în mod natural tinde să devină de fapt. Oficialitatea noastră însă are şi preocupări electorale aşa că putem să mai aşteptăm.

C. I. Papanacea

Tipografia ziarului „UNIVERSUL" Str. Brezoianu 23-25